

KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

MAJ-JUNIJ

1987

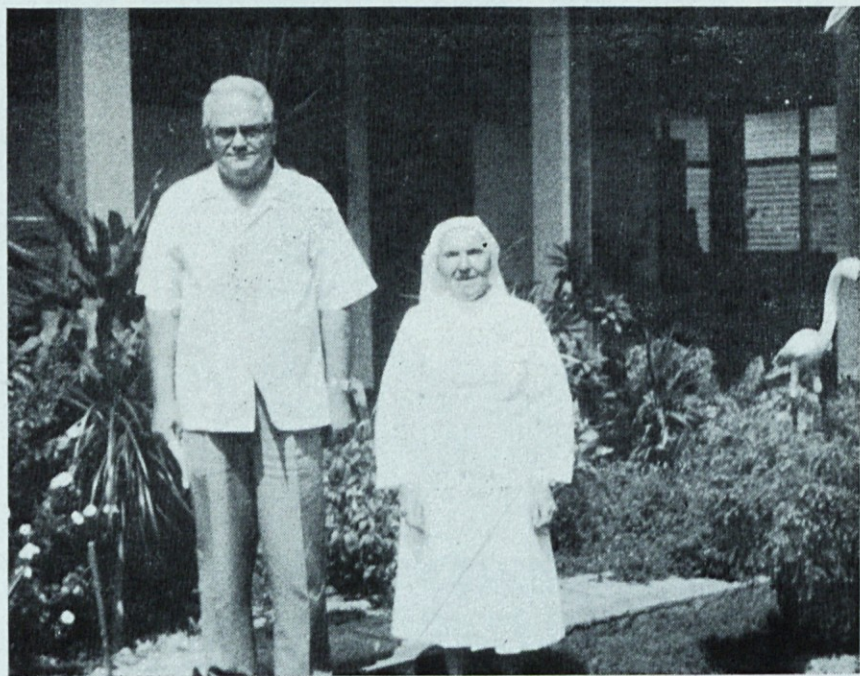
MAYO-JUNIO

Škof Metod Pirih na Slonokoščeni obali med slovenskimi misijonarji in misijonarkami. Od leve na desno so: s. Hermina Nemšak, s. Ildefonza, Pavel Bajec, škof, Ivan Bajec, s. Bernarda Jurkovič in s. Anica Starman; čepi laiška misijonarka Branka Kladnik.

Za letos umrlo, štiriindevetdeset let staro s. Ksaverijo Pirc O.S.U. sta ostala na Tajskem še dva slovenska misijonarja: Mirko Tružnjak in s. Frančiška Novak O.S.U., ki ju vidimo na teh dveh slikah.

^v ŠKOF PIRIH V AFRIKI

KOPERSKI ŠKOF METOD PIRIH JE OBISKAL SLOVENSKE
MISIJONARJE NA SLONOKOŠČENI OBALI V AFRIKI.

Poroča PAVEL BAJEC, iz Lakote.

Tudi tukaj se pripravljamo na praznovanje Velike noči kakor vsi kristjani. Letos je bil naš post še toliko bolj zanimiv, ker nas je obiskal naš gospod škof Metod Pirih iz Kopra. Vsi Slovenci na Slonokoščeni obali smo bili veseli njegovega obiska. Želeli smo, da bi videl naše življenje in delo, kot ga mi preživljamo vsak dan. Prišel je k nam preko Rima, kjer ima svoje prijatelje še iz študijskih let. Na letališču sva ga pričakala z Ivanom in sestrama Anico in Ildefonso. Gotovo, da so prvi vtisi, ko človek pride v Abidjan, precej evropsko pobarvani, saj je

Koperski škof Metod Pirih na Slonokoščeni obali s črnčkom v naročju in njegovo mamico ob strani.

Abidjan, vsaj v centru, pravo evropsko mesto. Take vtise je imel tudi g. škof. Toda že naslednji dan smo odšli proti našim župnijam. Škof je najprej obiskal Guitry, župnijo, kjer dela Ivan. Ljudje so ga pristrčno sprejeli in ga počastili s tem, da so ga oblekli v nošo poglavarja. S tem so ga hoteli sprejeti za svojega in mu izreči dobrodošlico. Skupaj z Ivanom je škof obiskal dve podružnici te župnije in maševal v nedeljo v župnijski cerkvi. Ljudje so bili zelo navdušeni, kajti škof je kot v „lepih starih časih“, pel mašne dele v latinščini! O obisku v tej župniji vam bo gotovo kaj več pisal Ivan sam.

Naslednji ponedeljek sta z Ivanom prišla v Lakoto, kjer živim jaz, in smo nato skupaj nadaljevali pot v Gagua, kjer smo ostali ves tisti dan gostje našega g. škofa Noël Tekoy. G. Metod si je ogledal našo stolnico, škofijsko oskrbovalnico, nekatere naše katoliške šole, gradnjo nove župnijske cerkve v enem od predmestij.

Naslednje jutro nas je vse tri pot vodila proti Bouake, kjer vodijo Italijani dve župniji, ki sta pobrateni z goriško nadškofijo. Opoldne smo se vstavili v Kasau, majhna župnija, ki je nastala po odhodu podjetij iz Evrope in Amerike, ki so tu zgradila vodno elektrarno. Tu delata dva duhovnika Italijana in štiri sestre Božje previdnosti iz Gorice. Ob misijonu je tudi majhna poklicna šola, ki jo vodi gospod Jožef iz Furlanije. Vse njihovo delo in napore spremljajo kristjani goriške nadškofije, ki jih podpirajo z molitvami in materijalno. Sedanji goriški nadškof nadaljuje s stiki, ki jih je začel že gospod Peter Cocolino.

Proti večeru smo prišli v Bouake, kjer so nas že čakali v župniji Sv. Petra v Nimbo. Najprej smo prisostvovali večerni maši v njihovi novi cerkvi, posvečeni sv. Petru. Lepa stvaritev, toda takoj se vidi, da je to delo opravljeno s pomočjo kristjanov iz Evrope. Človek se vpraša, ali bodo domačini znali ceniti to cerkev in kako jo bodo vzdrževali. Gospod župnik je bil izvrsten gostitelj po vzoru sv. Antona Padovanskega, saj je tudi sam Padovan. Pokazal nam je delo v župniji, težave z vzgojo katehistov, selitev njihovih kristjanov s tega stepskega področja na jug v gozd, kjer je zemlja veliko bolj rodovitna. Toda kot izkušen misijonar, ki je misijonaril že ob Amazonki, v Braziliji, se ne vda malo dušju. Vedno išče novih poti in se posvetuje s svojim mladim kaplanom. Potoži, da se domači duhovniki in celo škofje premalo zanimajo za pastoralna vprašanja. Mlada afriška Cerkev potrebuje še veliko časa, da bo sposobna samostojno zaživeti.

Po jutranji maši, ki jo je gospod škof imel v italijanščini za sestre, nas je prijazen župnik peljal v katehetski center v Brobo, kjer delajo laiki prostovoljci, tako Italijani kot Francozi in celó Nemci. Zanimivost tega centra je, da pomaga mladim, ki se vzgajajo kot katehisti, tudi do materijalne osnove za življenje, kajti sicer bo ta mladec odšel v mesto ali proti morju, in vas bo spet ostala brez katehista. Tako imajo v tem centru živinorejo – mlekarice, kar je zelo redko na Slonokoščeni obali, gojijo ovce, koze, kokoši, prašiče, ribe itd. Vsak katehist naj bi se oprijel ene od panog, s katero bi se preživljal. Uspehi? Težko je govoriti o uspehih, nekateri mladi pa so le uspeli, kljub nasprotovanju „starih“, kljub tolikim težavam. Vzgoja katehistov je naše glavno delo, kajti brez njih smo takorekoč brez moči.

Škof Metod Pirih s skupino otrok v vasi Nieproubané.

Obiskali smo tudi tamkajšnjega župnika Italijana, ki gradi novo župnijsko cerkev. Pravi, da jo bo zgradil edino s pomočjo župljanov. To bo res njihova cerkev. Veliko poguma je treba za tako delo.

Pred poldnem smo obiskali še krajevnega škofa domačina Vital Yao-a. Ko smo prišli na škofijo, je ravno končal sestanek z duhovniškimi pastoralnim svetom. Kot večina škofij se tudi ta bori s pomanjkanjem duhovnikov. Misijonarji se starajo in odhajajo, novih ni, domačih pa je premalo. Premalo se zavedamo, da smo vsi odgovorni za te mlade Cerkve.

Popoldne smo obiskali gobavsko bolnišnico v M̄neleso. Vodi jo sestra Italijanka skupaj z več domačimi zdravstvenimi delavci. Tudi nekaj laičkih prostovoljcev iz Evrope ji pomaga. Kolikor je tu trpljenje večje, toliko večja je tudi božja ljubezen, ki se kaže po teh ljudeh, ki tu delajo, in po vseh tistih, ki so to bolnico zgradili in jo podpirajo. Eden najbolj zvestih dobrotnikov je bil gotovo pokojni goriški nadškof gospod Peter Cocolin. Gospod Metod je občudoval urejenost, čistočo in mir, ki vlada v tem pravcatem naselju.

S temi globokimi vtisi smo se odpravili nazaj proti „domu“ v Lakoto. Spotoma smo videli naše politično središče Yamaussoukro, ki

pa je bolj umetno zgrajeno, ker je to rojstna vas našega predsednika Félixá.

Že naslednje jutro je bilo treba ponovno na pot, tokrat v Niakoblogno-a, vas ali podružnica župnije Niamberaria, v moj misijon. Po prevoženih 40 km. še kar dobre, na novc narejene ceste sva s škofom prišla v vas. Ljudje so nas pričakovali. Po uradnih pozdravih in izmenjavi novic na delo. Gospod škof je spovedoval, sam pa sem urejal glede krsta treh dojenčkov, ki jih je katehist predstavil. Nato sem pomagal gospodu škofu spovedovati. V kakšnem jeziku? Bog razume vse jezike. Še sreča! Ko je bila spoved opravljena, se je pričela maša. Ljudje so sodelovali s petjem, plesi in molitvami. Gospod škof je ljudi spodbujal k zvestobi Kristusu. V veri v Kristusa je tudi krstil tri otroke, ki bodo težko še kdaj videli njih krstitelja. Po maši smo imeli skupno kosilo. Morda vam bo gospod škof kdaj sam povedal, kako je prvič jedel opico. Ljudje, ki so se zbrali iz sosednjih vasi, so odšli domov, mi pa smo se odpravili po kratkem počitku v sosednjo vas, kjer je en sam kristjan. Nekaj časa je šlo z avtom, potem pa smo se znašli pred precej debelim drevosom, ki je padlo čez pot. Treba je bilo pustiti avto in nadaljevati peš, morda še nekaj km. V vasi smo našli zelo malo ljudi, kajti večina so bili še na delu na polju. Tudi edini kristjan je bil odsoten. Torej pot zaman? Verjetno, ali pa ne, božja pota niso naša pota in božji načrti ne odgovarjajo vedno našim.

Ta večer sva s škofom prespala v tej vasi, tako prihraniva na bencinu, avtu in tudi uporabiva čas za srečanja z ljudmi. Ker sva bila nastanjena pri učitelju domačinu, smo se pogovarjali s to domačo „inteligenco“. Mnogi so bili krščeni, ko so hodili v šolo, potem pa jih je svet premamil; usoda tolikih, ki uspejo najti nekaj za pod palec.

Naslednje jutro so nas čakali starešine in vaški poglavarji, da bi govorili s škofom. Prosili so ga, naj jim pomaga pri gradnji cerkve, ki jo bodo začeli graditi, ter naj jim pošlje sester, ki bodo odprle v vasi porodnišnico.

Lahko si mislimo, kako je bil škof v zadregi. Končno pa prošnja ni bila namenjena samo škofu, ampak vsej slovenski Cerkvi. Kakšen bo naš odgovor?

Pred odhodom so škofa obdarovali s praktičnimi darovi, kar je običaj, ko te nekdo obiše. Moraš mu zagotoviti vsaj potne stroške. Toda pot nas je vodila v drugo vas v osrčju župnije. Čeprav je vas veliko manjša, je bil sprejem bolj živahen. Ples in petje. Ljudje so bili vsi srečni, saj je bil to prvi škof, ki je prišel v te vasi, zato toliko veselja. Pri maši so prepevali tudi kristjani iz Burkina Faso. Vsi pa smo se združili v molitvi in ob evharistiji.

Kar prehitro je prišel čas slovesa in odšla sva nazaj v Lakoto. To popoldne sva obiskala mestni zapor z okrog 250 zaporniki. Kako žalostno je stanje teh mučenikov! Skupaj s sestro bolničarko pomagava, kolikor imamo sredstev. Tukaj so zaporniki v očeh ljudi zločinci, zato se zanje ni treba zanimati. Kako važno nalogo ima Cerkev pri vzgoji in oblikovanju javnega mišljenja.

Škof pred vaško cerkvijo v Niakoblognoa.

Naslednji dan je bila sobota. Tudi ta dan sva odšla na podružnico maševat. Ljudje so se sami organizirali in nam pripravili lep sprejem. Škof je spodbujal vernike, naj bodo vedno zvesti nedeljskemu bogoslužju, ne le, ko je praznik in jih obišče duhovnik. Da, kako človeška je še vera teh kristjanov, ki se pustijo zapeljati od tolikih krivih prerokov in poganskih običajev. Vemo, da je vera božji dar, torej smo tudi mi dolžni, da jim ga izprosimo. Molitev je naša prva misijonska dolžnost.

Nedelja, Gospodov dan, je bila namenjena obisku župnijskega centra Hiamberaria. Lepa župnijska cerkev, posvečena Materi božji, je bila polna. Ubrano petje, lepo oblikovano bogoslužje kaže, da so tu že več časa kristjani, česar pa ne moremo reči za podružnice. Žalostno je le, da je ta krščanska skupnost precej „stara“; ni mladih kristjanov. Tudi vas sama umira. Tujci, ki so se množično naseljevali tod, so zasedli vso zemljo in sedaj se začenjajo prepiri, ki prav gotovo ne spodbujajo mladih, da bi ostali doma. Kljub vsemu pa je bil sprejem prirčen in lep. Skupno kosilo v župnišču se je zaključilo z predstavitvijo darov (Nekaj teh darov (riža) so bili deležni celo v domovini!).

Po kosilu sva s škofom med hudim nalivom odšla proti pestojanki slovenskih sester Gbagbam. Tam sva počakala Ivana, ki je prišel s svoje

župnije, in smo skupaj nadaljevali pot proti Frescu, kjer delajo naše slovenske sestre. Ker je deževalo, je bila pot zelo spolzka, potrebovali bi skoraj verige. Pa smo le srečno dospeli do naših misijonark. Veselo tvidenje, saj so se sestre in škof poznali le po imenu in po slikah. Dolgo v noč smo klepetali in se pogovarjali. škof je govoril o svojih dosedanjih doživetjih, sestre pa so mu predstavile svoje delo. Pet sester dela v tej župniji, ena Avstrijka, štiri pa so Slovenke: Bernarda, Anica, Ildefonza in Hermina. Z njimi pa dela tudi Branka, laiška misijonarka. Kar pisana družina, ko pristavimo še župnika, ki je Francoz. Sestre imajo tudi prvo Afrikanko v svojih vrstah. Monika iz Fresca je napravila prve zaobljube po novicijatu v Braziliji. Vrnila se bo v svojo župnijo v maju. Naslednji dan smo namenili počitku. šli smo „na morje“ in se namakali v majhnem zalivu Atlantskega oceana. Gospod škof nam je govoril o vtisih, ki si jih je nabral v Afriki. Lepo, pred vsem pa koristno potovanje. Vsak pastoralni delavec bi moral nekoliko razširiti svoj pogled na Cerkev. Morda bi potem tudi doma bolj zavzeto delali. S. Anica dela v bolnišnici v Frescu. Gospod škof jo je obiskal naslednji dan. Težko je delati s tako skromnimi sredstvi. Tudi uslužbenci so bolj vajeni sprejemati kot pa dajati. Zdravstvena

Fri gobavcih v Manikvo. Na sliki (obrezan) je tudi škof Pirih, zraven njega Ivan Bajec.

Škof Pirih pred župnijsko cerkvijo v Niamejariji 22. marca 1987.

služba pa je v dajanju, ne le zdravil, ampak tudi samega sebe. Sestra Hermina se posveča katehezi. Obiskuje skupine katehumenov po vaseh, pripravlja katehiste za veroučne ure in tudi sama kdaj katehizira. Veliko časa porabi tudi za dopisni biblični tečaj. Že nekaj let ga vodi francoski brat in ima 20 nalog. Delo je zelo zahtevno in biblično-vzgojno. Sestra Ildefonza skrbi za hišo in pomaga zdaj tu zdaj tam. Ostale sestre in Branka pa delajo v Gbagbamu, kakih 60 km. oddaljeni vasi. S. Bernarda dela v ambulanti, Branka se posveča mladim, avstrijska sestra Kristina katehizira. Gospod škof je bil njihov gost v torek zvečer in v sredo opoldne, ko je bilo treba že misliti na povratak v Evropo.

Četrtek in petek smo bili v Abidjanu. Obiskali smo tamkajšnjega nadškofa in kardinala, Bernard Yago. Potožil je o pomanjkanju duhovnikov in pomanjkanju dobrih vzgojiteljev za semenišča. Ta so sicer polna, toda vzgoja v njih ni vedno na zadovoljivi višini. Zato so tudi težave z domačimi duhovniki. S tem se je pridružil misli, ki jo je povedal apostolski nuncij za Slonokoščeno obalo, ko smo ga obiskali takoj po prihodu v Abidjan na začetku obiska, ko je dejal, da „v tej deželi, ki je že razvita in celo delno kristjanizirana, manjka misijonarjev in dobrih domačih duhovnikov, ki bodo znali oblikovati močno in zdravo domačo Cerkev, ki se bo sposobna postaviti po robu vedno močnejšemu prodiranju muslimanov proti jugu. Ljudje so odprti evangeliju, ni pa oznanjevalcev.“

Zato tudi papež spodbuja škofe, ki so bili letos „ad limina“: „naj bodo pastirji svoji čredi,“ da bo ta sposobna preživeti trenutne krize in se bo vedno bolj večala. Misijonsko delo v tej deželi še zdaleč ni končano.

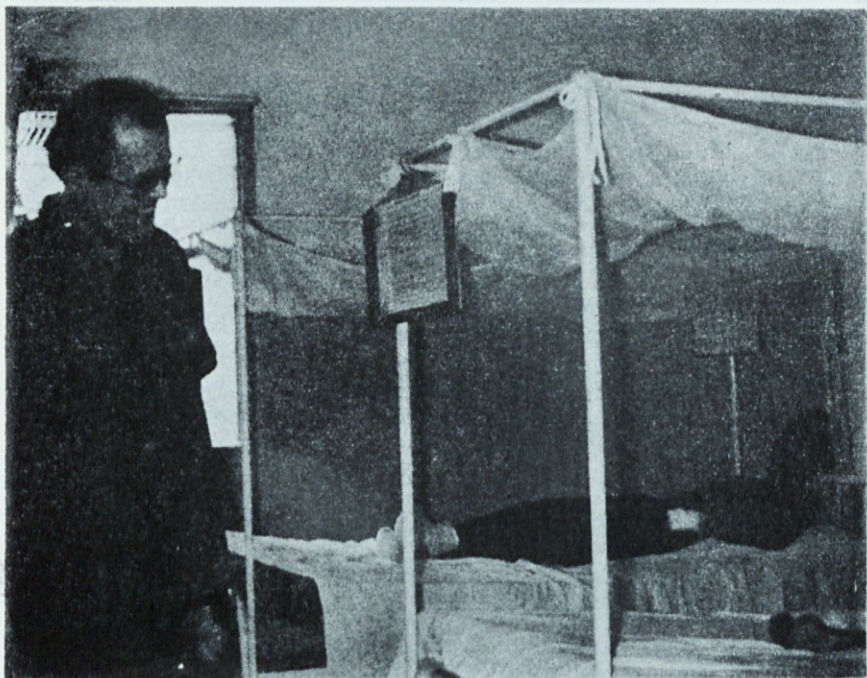
Skupaj s škofom smo obiskali še nekaj revnih predmestij in tudi župnijo, kjer delata dva bosanska frančiškana. Vesela sta bila našega obiska, saj je bil to prvi obisk kakega cerkvenega dostojanstvenika iz Jugoslavije.

Tako se je obisk bližal koncu, in v petek zvečer smo škofu na letališču zaželeli srečno pot in naročili pozdrave za domače in za vse slovenske kristjane.

Tako malo stvari se je na zunaj zgodilo, vendar je bil to obisk našega pastirja, ki čuti ne le s svojo domačo Cerkvijo, ampak tudi z vesoljno Cerkvijo. Naj Bog ta njegov obisk blagoslovi z milostjo vere, ki jo naši kristjani tako potrebujejo.

Za ta obisk se zahvaljujemo Bogu, ki vodi tek našega življenja, gospodu škofu, ki se je na to pot pogumno podal, „Ognjišču“, ki je to pot plačalo, in vsem dobrotnikom, ki so nam poslali svoje darove. Bog plačaj vsem!

Škof Pirih je obiskal tudi bolnike-gobavce v bolnici Manikvo, škofija Banake.

JUTRI JAPONSKIH MISIJONOV

Vizija pomeni zmožnost, da predvidevamo — n. pr. s pomočjo domišljije — razvoj dogodkov v prihodnost(i); njena stvarnost je odvisna od spoznanja sestavin, ki oblikujejo sedanost, posebno z ozirom na več ali manj trajno smer vsega, kar se spreminja.

Ko sem pred skoraj 31 leti prišel na Japonsko, je štela med svojimi stodeset milijoni prebivalcev okrog 250,000 katoličanov; danes se ponša s stodvajset milijoni duš, med njimi je 387,000 katoličanov (slednji številki povzeman iz letošnjega aprilskega „Ognjišča“ v Kopru, ki se pri tem nanaša na De Agostini-jev geografski institut in njegov letošnji Calendario atlante). Povprečno je v teh tridesetih letih vsako leto naša ljuba Cerkev narasla za 1233 duš, dočim je prebivalstvo raslo s povprečno letno številko 33,333 duš... Vsi, ki misijonarimo na teh otokih, si želimo in molimo za letni naraščaj Cerkve v desetisočih — in dasi vemo, da naše molitve tukaj in po celem svetu niso zaman, moramo imeti v srcu shranjene Gospodove besede, ki jih je zaupal apostolom malo pred Vnebohodom: „Kdaj in ob kakšnem času, pa si je Oče po svoji vsemogočni volji pridržal. Dovolj je, da vas... Sveti Duh okrepi, da boste... pričevali o meni tja do konca sveta“ (Ap 1:7-8). Dejansko je vsak Očenaš tudi prošnja, da ne nehamo delati za uresničenje Božjega Kraljestva na zemlji. — „Posvečeno bodi Tvoje ime! Pridi k nam Tvoje Kraljestvo!“ —, toda v sklopu božjih načrtov, prežetih z neskončno modrostjo in neskončno ljubeznijo — „zgodí se Tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji!“ — na teh otokih z stodvajset milijoni neumrljivih duš.

Možno je, da se tisti tisoč-dušni letni prirastek Cerkve na Japonskem naenkrat pomnoži: takšne globalne katastrofe kot je bila druga svetovna vojna lahko prisilijo mnoge Japonce, da se praktično-konkretno soočijo z vprašanjem o smislu življenja v številni smrt (o smislu posameznih življenjskih nalog kot so delo, zakon, osebno izpopolnjevanje — tudi pošolsko — po navadi ne dvomijo); ali pa, da se resno lotijo vprašanja preteklosti človeštva in pojava Jezusa Kristusa v njem (čut za dejansko zgodovino, posebno tisto izven Japonske, ni izrazita poteza japonskega značaja). Strmoglavljenje svetovnega komunizma — s potresnimi učinki na sosednji in z Japonsko od nekdaj duhovno povezani Kitajski — bi tudi lahko bil pojav svetovnega pomena. Globoka

politično-socialna sprememba Japonske same; nastop sv. Frančišku Ksaveriju podobnega svetnika med nami; tako javen čudež kot so Guadalupe, Lourdes in Fatima, so enako možni činitelji, ki lahko na otipljivo-milosten način odpro oči množicam. Dotlej pa moramo ostati hvaležni Gospodu za sedanjo stalno, nesenzacionalno rast Cerkve na Japonskem; tudi v tem se kaže božje usmiljenje: sredi moderno-poganskega sveta, sredi otoško okrepljenega nacionalizma, sredi — posebno po 2. svetovni vojni se razmahnjelih — novih sinkretističnih verstev (z vabljivimi krščanskimi primesmi) „daje božja moč vidno rast Cerkvi, kraljestvu Kristusa, skrivnostno pričujočega“ (2. Vat. Lumen gentium 3); „Cerkev sicer počasi raste, a z vsem svojim bitjem stremi za dokončnim uresničenjem božjega kraljestva... v slavi“ (istotam 5). Prav po Cerkvi zmeraj več Japoncev spoznava, kaj je pravzaprav vera; „s tem, da se Cerkev razodeva v svojem verskem značaju, se obenem razodeva kot nekaj, kar je v najvišji meri človeško.“ (2. Vat. Gaudium et spes, 11.)

Tako kot druge po svetu je tudi v japonski Cerkvi občuten problem duhovniških in sestrskih poklicev. V luči tega problema prihaja na površje njen izrazito misijonski značaj: še zmeraj bo ostala — morda za dolgo dobo — odvisna od duhovnikov in bratov in sester nejaponskih Cerkva. Če bomo v vseh cerkvah po svetu vztrajali v prošnji za poklice, nam jih bo Gospod naklonil. Tudi če bomo nekoč imenovali dobo po 2. Vat. Zboru „dobo rastočega vpliva katoliških laikov“, ti ne pridejo pri nas toliko v poštev kot v kakšni nerazviti misijonski deželi; Japonska je namreč visoko razvita dežela, ki si skuša skoraj za vsako področje izuriti lastne izvedence; zdravstvo in pomoč revnim slojem ostaneta občutljivi področji tudi v bodočnosti, a za izvajanje zdravniškega poklica je treba poleg (za tujca) ponovnega državnega izpita še temeljito znanje japonsščine; pomoč revnim, n. pr. v obliki strokovne izobrazbe, je na eni strani odvisna od vršine strokovne izobrazbe, ki jo nudimo, in od določenega znanja jezika, na drugi strani pa od zakonskih določb, ki se jih je treba držati, da si revni človek lahko pridobi javnega priznanja za svoj poklic (devet let osnovne šole je pa itak splošna japonska dolžnost). Katoliške šole, ki jih vzdržujejo z delom in darovi katoliški moški in ženski redovi, imajo še največ možnosti za sprejem katoliških laikov, v kolikor je učenje možno uresničiti v angleškem jeziku; nujna predpostavka je pri tem strokovna usposobljenost laika, ker mora vsaka javno priznana šola imeti določeno število japonsko — odnosno mednarodno veljavno — kvalificiranih oseb.

Šole pod katoliškim vodstvom so za Cerkev na Japonskem

ogromnega, lahko bi rekli: bistvenega, pomena. Večina tako vzgojenih učencev in učenk, študentov in študentk, si tako pridobi neke vrste neposredno poznanje vsaj katoliškega krščanstva, tako da ne bodo v njihovem osebnem in javnem življenju imeli predsonki glede Cerkve prvo mesto. Če nam bo Gospod naklonil dovolj poklicev za duhovniško oziroma sestrsko služenje, ne bo treba posebej spreminjati delovanja Cerkve v tem oziru; toda če „Gospod vseh zemlja“ (Ps 24:1) drugače odloči, se bo vodstvo katoliških šol moralo poslužiti japonskih laičkih, katoliško in strokovno usposobljenih oseb.

Tiskana beseda je že od nekdanj obdana na Japonskem z neke vrste magično močjo — ljudje so pripravljene verjeti več ali manj vsemu, kar je tiskanega, ker se jim nevidne misli takorekoč ponujajo na papirju v vidni, včasih kar se da privlačni barvni obliki. Bolj kot strokovna literatura vlečejo povesti; bolj kot učiteljeve in profesorjeve besede učijo prizori in dogodki mojstrsko ustvarjenega romana in novele. Na tem področju nam manjka katoliških pripovednikov; nekaj jih imamo in njihov vpliv je tako velik, da človek lahko le sklene roke in prosi Stvarnika vsega lepega in žlahtnega za več ustvarjalnih darov. Mnogi takšni ustvarjalni darovi so do določene mere odvisni od človeškega okolja družine in šole; nimam pojma, ali kdo v tej smeri dela kaj načrtnega za bodočnost; trenutno mi preostaja le molitev za te darove, ki jo skušam podkrepiti s posredovanji tozadevnih svetnikov, n. pr. sv. Frančiška Saleškega, zavetnika katoliškega pisanja; sv. Venancija Fortunata in sv. Katarine Bolonjske; sv. Antona Clareta in sv. Janeza Bosco — slednja sta z vsemi močmi pospeševala dobro katoliško knjigo. Zakaj se ne zadovoljim z izrazom „krščanska knjiga“? Na Japonskem so v velikem ugledu tudi protestantski pripovedniki, a velika življenjska vprašanja po navadi rešujejo v protestantskem smislu; tako n. pr. problem zakonske ločitve oziroma zakonske zvestobe do smrti.

K zgoraj omenjenim svetnikom-priporočnikom naj dodam še — čisto na svojo roko — petnajstletnega Tomaža Kózaki-ja, enega izmed 26 nagasaških mučencev leta 1597. Zdi se mi, da je kljub zgodnji mladosti slutil lepoto pesniško zapisane besede; v rokavu očetove suknje — tudi oče Mihael je skupaj s sinom umrl na križu — so Portugalci odkrili s krvjo prepojeno Tomaževo pismo mami; ker gresta z očetom v nebesa, jo bosta tam čakala, piše, in „prosim, pridi kmalu! Predvsem se greha boj, ker naš Gospod je moral zanj trpeti... Kot sen so rádoti sveta, kot sen se v nič razblinijo. Nikdar na neminljivo srečo ne pozabi! In če te kdo preganja, ga ne mrzi — ljubi, kot je ljubil naš Gospod na križu.

Skrbi, prosim te, za ljubega mi bratca. Zmeraj zate molim.“ (Tekst sem prevedel iz angleško pisane knjižice „26 japonskih mučencev“; napisala sta jo frančiškana Th. Uyttenbroeck in S. Schneider in izdala letos).

In misijonska prilagoditev? Toliko zdaj o njej pišejo, a zahteva po njej je tako stara kot naša Cerkev! Treba je le prebrati 15. poglavje Apostolskih del, od 10. do 30. vrstice; ali pa n. pr. Pavlovo prvo pismo Korinčanom 9:22. Toliko tkzv. krščanskih navad, ki so se ohranile do današnjega dne, ima svoj izvor v tem ali onem poganskem običaju, ki mu je Cerkev dala krščansko vsebino. Treba si je poklicati v spomin način delovanja sv. Bonifacija, svetih Cirila in Metoda, sv. Avgušтина Canterburyjskega na pragu srednjega evropskega veka; sv. Frančiška Ksaverija med Japonci, Mateja Ricci med Kitajci, Roberta de Nobili med hindujci, in jezuite v paragvajskih misijonih. In sredi teh misijonskih velikanov prilagoditve ne smemo prezreti misijonarskega navodila „Kongregacije za širjenje vere“ leta 1659: „Ali si je mogoče misliti kaj bolj nesmiselnega kot je namen, presaditi Francijo, Italijo, ali Španijo, ali kakšno drugo evropsko deželo — na Kitajsko? Ponesite h Kitajcem svojo vero, ne svoje dežele...“ (Collect. I, 1907, 130-141; cit. v NCE 1:121a.) Lahko rečemo, da so dobe brez prave misijonske prilagoditve razmeroma kratke; in tudi to, da je zahteva po prilagoditvi bila živa, njeno uresničenje pa so onemogočili ali pa otežkočili razni izvencerkveni činitelji, n. pr. razmere in psihoza kolonialnega osvajanja. V primeri s protestanti, posebno s protestantskim misijonarjenjem od 19. stoletja naprej, nas katoličane od vsega začetka ne ovira dogmatična slepota; po protestantskem verovanju namreč — sredi 20. stoletja nekoliko omiljenem — je vsak pogan popolnoma izprijen od greha in torej ne more nuditi naravnega oporišča za ta ali oni uvid, to ali ono krepost: vse mu je treba takorekoč od zunaj vcepiti... Mi katoličani vemo — in moderni protestantski misijonarji se nam v tej točki bližajo —, da ima lahko pogan odlične uvide v resnico in da je zmožen te ali one kreposti, kar oboje lahko služi kot naravno dana osnova za gradnjo krščanskega življenja določenega ljudstva. Morda je hotel v 20. stoletju prav na to opozoriti Benedikt XV. s svojim Maximum illud, ki mu je Pij XI. dodal okrožnico Rerum ecclesiae, Pij XII. okrožnici Evangelii praecones in Fidei donum, Janez XXIII. pa Princeps pastorum. Vse te misli povzame še enkrat 2. Vat. Zbor, tako da lahko rečemo, da je eno izmed njegovih gesel: Edinost v raznolikosti!

Misijonarjenje na Japonskem, vsaj na katoliški strani, je zmeraj potekalo v duhu sv. Frančiška Ksaverija, tudi potem, ko je

Cerkev v drugi polovici 19. stoletja spet smela misijonariti, čeprav ne tako svobodno, kot ji je to dano po 2. svetovni vojni. Ta misijonska prilagoditev je tem bolj značilna — morda nam jo je bil izprosil sv. Frančišek Ksaverij s svojo nadnaravno ljubeznijo do Japoncev —, ker je določen odstotek Japoncev silno dovzeten za vse, kar pride od zunaj, posebno kar pride od tkzv. velikih in slavnih narodov. Prilagoditev zajema dvojno vršino: Nejaponci se prilagajajo japonskemu načinu življenja, katoliški Japonci pa skušajo prekvasiti testo dosedanjega življenja s katoliškimi prvinami. In prav na tem področju čaka japonsko Cerkev še velika naloga, velika za celo 21. stoletje. Popolna prilagoditev mora namreč prepričati povprečnega Japonca, da s katoliško vero ne le ne izgubi dragih in dragocenih navad svojega naroda, ampak te navade in običaje celo poplemeniti, tako da mu postanejo vir neskajljenega veselja in trajnega zadovoljstva in se mu ni treba sramovati v pričujočnosti šintoizma ali pa budizma, ki sta oba bila v dolgi japonski zgodovini prežela japonski način mišljenja in delovanja, vsaj v tako važnih zadevah kot so rojstvo, poroka in smrt.

V skladu z novo svobodo Cerkve po drugi svetovni vojni, v skladu tudi z rastočim vplivom in pomenom Japonske v širnem svetu, raste tudi zavest japonskih katoličanov z ozirom na vesoljno Cerkev in njene potrebe.

Japonska je pravzaprav siromašna dežela; od nekdanj se povprečen Japonec trudi, da se na kak način dvigne nad ponižajočo revščino. Z okrepitevijo srednjega sloja japonske družbe so dani boljši pogoji, da se Japonci zavzamejo za revne brate in sestre v svoji sredi in jim tako pomagajo, da si lahko spet sami pomagajo. Tak način mišljenja o vrednosti pomoči najbolj potrebnim so po mojem mnenju v veliki meri pripravili misijonarji, posebno po 2. svetovni vojni, z nabirkami med katoličani celega sveta, da pomagajo razdejani Japonski. Nemajhno zaslugi imajo pri tem tudi krščansko misleči Amerikanci, ki so kljub zmagi pomagali Japonski na noge; še danes pravijo Japonci na splošno (z izjemo komunistov): kakšna sreča, da nas ni zasedla Sovjetska Zveza!

Še eno vprašanje bo v bodočnosti igralo določeno vlogo, a mu ne vem odgovora: ali bodo na Japonskem rojeni misijonarji raje silili v širni svet, ki jih tako privlačuje, namesto da bi se posvetili povprečno nezanimivemu misijonskemu delu na japonskih otokih?

Ta razmišljanja o misijonski bodočnosti Japonske hočem položiti v najbolj skrit predal Jezusovega Srca; da izbriše v njih, kar ni v skladu z besedami, ki jih je bil izrekel apostolom, in kar ni v skladu z Njegovim načinom delovanja, kot ga razodeva

zgodovina Cerkve; hočem ta najbolj skriti Kotiček, da Gospod potihoma blagoslovi, kar sem z Njegovo pomočjo povedal pravilno.

Vladimir Kos.

MARIJI

Odtrgal vejo bom s sazánka cveti,
jo zibal sèm in tja, kot da se zvon razodeva
praznično svétlo-zemski.

Z očmi bom pil asketsko čisto zoro,
z ušesi črpal zvok za zvokom živega dneva,
s prsti bom šel k mesečini,

ker neizmerno neizmerno Sveti
z brezmadežno močjo Te je napolnil, Marija,
Božjemu Sinu za matere.

ln reki dal bom cvete, da jih s čolni valov odnese
v naše pristanišče ob morju,
cvete beline črnini.

Na vsak sem cvet z željó napisal Tebi:
da Tvoj nebeški Sin se v naše čolne vsede,
k bolnim brez božje bližine.

Vladimir Kos.

Modri z Vzhođa se poklanjajo Sinu z Materjo . . .

„MISIJONSKA OBZORJA“

L.L. C.M.

Stojimo pred čudovitim dejstvom: V naši domovini Sloveniji izdajajo misijonski list, ki izhaja v skoraj 100.000 izvodih, v državi pod vlado brezbožnega komunizma... Kdo ne bi bil tega čudeža božje Previdnosti vesel, kdo od misijonarjev in misijonskih prijateljev ne bi skoraj z ganotjem zahvaljeval Boga za to, kdo tudi ne bi na podlagi tega čudovitega dejstva verjel v novo slovensko misijonsko pomlad!?

KAKO JE DO „MISIJONSKIH OBZORIJ“ PRIŠLO?

Že prvi vseslovenski misijonski simpozij v Rimu leta 1982 je sklenil in izrazil v resoluciji simpozija, da naj med Slovenci po desetletjih spet zaživi slovenski misijonski list, kot so bili od leta 1923 naprej „Katoliški misijoni“. Po prvem simpoziju se ta njegova resolucija sicer ni polno izpolnila, a je kot neko nadomestilo začela „Družina“, verski tednik, mesečno objavljati misijonsko zaglavje pod imenom „Misijonska obzorja“, kakor ga je zamislil pokojni prelat dr. Vilko Fajdiga. Ni bilo pa še misijonskega lista. A časi so se dopolnili tudi za to: Drugi vseslovenski misijonski simpozij v Tinjah oktobra 1986 je napravil odločilni korak s sklepom, da z letom 1987 začno v Sloveniji izdajati ta misijonski list, kar je pod gotovimi pogoji v imenu vseh slovenskih škofov odobril tudi navzoči ljubljanski nadškof. In že v marcu tega leta je izšla prva številka lista, ki se imenuje kot prejšnja misijonska priloga „Družine“. Priloga bo izhajala na vsaka dva meseca, petkrat v letu, na 16 straneh dvojnega formata „Katoliških misijonov“, v večbarvnem tisku in v kakih 100.000 izvodih. Izdaja jo medškofijski misijonski odbor v Ljubljani (čepprav to v listu ni nikjer zapisano) v uredništvu dr. Draga Ocvirka CM, ki je v prvi številki v zelo povdarenem uvodniku pod naslovom: „Dragi prijatelji in prijateljice misijonskega dela!“, med drugim tudi tole povdaryl:

UREDNIKOVA IN NADŠKOFOVA BESEDA.

„Odslej se boste lahko ozirali po Misijonskih obzorjih vsaka dva meseca. Za zdaj bodo izhajala kot priloga „Družine“, in so „zastonj“. Družina daje novemu listu dragoceno tehnično pomoč, denarno pa se list vzdržuje sam z darovi in prostovoljnimi delom. Misijonska obzorja so namenjena vsem Slovencem, pa naj bodo v Sloveniji, Italiji, Avstriji, na Madžarskem ali v Kanadi, ZDA, Argentini, Avstraliji, ali pa na delu v Zahodni Evropi. Rojaki zunaj Slovenije so že imeli svoj misijonski tisk. „Katoliški misijoni“ iz Argentine in „Misijonski list“ s Koroškega sta opravila izredno delo na tem področju. „Misijonska obzorja“ se tokrat razširjajo, da bi se lahko vsi Slovenci združili in povezali ter tako še uspešneje in učinkoviteje sodelovali pri gradnji in oblikovanju božjega kraljestva med ljudmi.“

Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar pa na nam nerazumljivo manj

povdarjenem mestu in tisku objavlja na peti strani lista svojo „Besedo na pot“, iz katere navajamo sledeče:

„Kaj neki bo iz tega otroka? Gospodova roka je bila namreč z njim“ (Lk 1, 66). Tako so govorili ljudje ob rojstvu Janeza Krstnika. Tako bi lahko govorili tudi mi ob prvi številki misijonskega glasila, ki na novo oziroma spet začenja izhajati na Slovenskem. Kaj bo iz tega glasila? Kaj bo prinašalo svojim bralcem, ki so raztreseni dobesedno po vsem svetu? Kako jih bo povezovalo v eno veliko družino? Da je tudi ob nastajanju, načrtovanju in pripravljanju bila Gospodova roka z njim, je očitno, sicer bi v težavnih razmerah ne prišlo do njegovega rojstva... Novo misijonsko glasilo nam ne bo dalo miru, ampak nas bo vedno znova opominjalo na našo krščansko misijonsko dolžnost. Pripravljalo bo pot Gospodu, ki bo s svojim skrivnostnim prihajanjem in delovanjem v srcu in v življenju tega in onega fanta, to in ono dekle pritegnil k delu s pogumno odločitvijo za misijonski poklic.“ In nadaljuje: „Ker so se razmere po svetu močno spremenile, ker tudi Cerkev v luči 2. vatikanskega cerkvenega zbora drugače gleda na misijonsko delo kot nekdanj, bo moralo tudi misijonsko glasilo na drugačen način izvrševati svoje poslanstvo kakor pa „Katoliški misijoni“ pred 2. svetovno vojno v Sloveniji in po tej v Argentini, in drugi misijonski listi.“

Iz prve številke „Misijonskih obzorij“ sicer še ni razvidna ta drugačnost misijonskega poslanstva, ki jo gospod nadškof napoveduje, razen če sprejmemo njegovo besedo v članku, da je „ves svet ena sama velika misijonska dežela“, in s tem odvzamemo misijonstvu njegov specifični značaj: „gradnja Cerkve tam, kjer je še ni ali je premalo razvita“, kakor se izraža prav dekret 2. vatikanskega cerkvenega zbora „Ad gentes“...

NEKAJ OKOLIŠČIN.

Ne mislimo tu opisovati, kako izgleda in kaj vsebuje ta prva številka novega misijonskega lista, saj ste vsi naročniki „Katoliških misijonov“ (ki bodo izhajali še do konca leta 1987) prejeli tudi ta nova „Misijonska obzorja“. Naj opozorimo le na nekatere zanimive okoliščine tega novega slovenskega misijonskega pojava:

1. – Novi slovenski misijonski list izdajajo slovenski škofje potom medškofijskega misijonskega odbora oziroma Misijonske pisarne v Ljubljani, kar vodi mons. France Mikuž. – „Katoliške misijone“ so na željo Slovenskega Katoliškega shoda leta 1923 začeli izdajati slovenski Misijonarji sv. Vincencija Pavelskega – lazaristi, in so jih izdajali vso to dobo 64 let takorekoč „čez drn in strn“ ter jih izdajajo še sedaj v istem lastništvu, a nameravajo s koncem leta 1987 prenehati.

2. – Novi misijonski list se ne imenuje več „Katoliški misijoni“, dasi so nekateri udeleženci Misijonskega simpozija v Tinjah izražali željo, naj ime ostane, ampak se imenuje „Misijonska obzorja“. Razlog za opustitev tradicionalnega imena bo menda deloma želja tistih, ki menijo, da „Katoliški misijoni“ niso šli s časom naprej, in da bo novo ime tudi predstavljalo novo linijo lista, menda pa deloma tudi zato, da se list izogne vtisu, kot da je nadaljevanje dosedanjih „Katoliških

MISIJONSKA OBZORJA

PRILOGA DRUŽINE • LETO 1 • ŠTEVILKA 1 • MAREC 1987

Prisrčen pozdrav vsem misijonarjem

Naslovna stran prve številke „Misijonskih obzorij“, ki je pa tiskano v večbarvnem tisku.

misijonov“, čemur bi morda mogla sedanja oblast doma nasprotovati.

3. – Vsebinsko se „Misijonska obzorja“ bistveno ne bodo razlikovala

od „Katoliških misijonov“, vsaj kakor kaže prva številka, če izvezamo nekatere male drugačnosti, pač pa bo oblikovno novi misijonski list v svoji barvitosti in razgibanosti sprejemljivejši najširšim krogom.

4. – Dočim je do začetka letošnjega letnika vsaka dvojna številka „Katoliških misijonov“ obsegala 20 strani manjšega formata, ima prva številka „Misijonskih obzorij“ 16 strani – več kot še enkrat večjega formata, kar bi odgovarjalo nekako 40 stranem „Katoliških misijonov“.

5. – „Katoliški misijoni“ so se v svojih najboljših časih tiskali v nekako 13.000 izvodih, v izseljenstvu najprej v 4.000 izvodih, nazadnje pa v 1.500 izvodih, „Misijonska obzorja“ pa gredo med Slovence doma in po svetu v okrog 100.000 izvodih.

6. – „Misijonska obzorja“ se razdeljujejo brezplačno. Nemajhni stroški tiska se krijejo deloma iz misijonskih darov med letom, posebno pa s sredstvi nabirk Misijonske nedelje, od katerih more škofijsko misijonsko vodstvo letno odtrgati in uporabiti 15% oziroma 30% v propagandne namene, kar se dosega pač prav z objavljanjem „Misijonskih obzorij“. Slovensko misijonsko vodstvo računa, da jih bo od skoraj 100.000 prejemnikov lista doma in v svetu pač vsaj nekaj odstotkov, ki bodo za zastoj prejemanja „Misijonska obzorja“ darovali za njih vzdrževanje. „Katoliški misijoni“ so se vedno vzdrževali zgolj z naročnino prejemnikov, tako tudi sedaj, čeprav le v 1.500 izvodih.

„KATOLIŠKI MISIJONI“ SVETUJEJO ...

Ne le za nas, ampak za mnoge doma in po svetu, ob prvi zastoj razdeljevani številki „Misijonskih obzorij“ nastane vprašanje oziroma skrb, koliko časa bo mogoče dajati tako luksuzno tiskana „Misijonska obzorja“ zastoj. Optimisti računajo, da bo list bistveno pomnožil število misijonskih dobrotnikov in da bo iz teh pomnoženih misijonskih darov na eni strani mogoče plačevati težke tiskarske in druge račune, na drugi strani pa bo še mogoče podpirati tudi slovenske misijonarje in prispevati k vzdrževanju vesoljnega misijona Cerkve. Upoštevanje današnje ekonomske razmere v domovini mislimo, da tako bistveno pomnoženih misijonskih darov ne bo.

Zato „Katoliški misijoni“, ki so že 64 let vzdrževali misijonski ogenj med Slovenci, predlagajo odgovornim pri „Misijonskih obzorjih“, *naj po nekaj številkah zastojnega pošiljanja oziroma oddajanja „Misijonskih obzorij“ začno z akcijo za pridobivanje naročnikov lista*, ki bi plačevali za „Misijonska obzorja“ letno naročnino kot vsi drugi obstoječi listi, ki naj bi pa bila toliko manjša, kolikor bi se mogla „Misijonska obzorja“ vzdrževati s pomočjo sredstev iz letnih nabirk papeških misijonskih družb ali drugih pridobitnih misijonskih akcij v domovini ali izven nje.

V tem smislu „Katoliški misijoni“ čestitajo medškofijskemu misijonskemu odboru k lepemu novemu misijonskemu listu in žele, da bi list vsestransko uspeval in rodil žlahtne misijonske sadove, a na zdravem finančnem temelju, ki mu bo zagotovil dolgo bodočnost.

„Misijonska obzorja“: vivant, crescant, floreat! Naj žive, rastejo in cveto!

„Katoliški misijoni“.

v
POŽETO KLASJE...

(Nekaj srečanj slovenskih misijonarjev z M. Terezijo.)

O. JOŽE CUKALE S.J., Bengalija.

4. SLOVENSKI MISIJONARJI NA OBISKU V MATERINI HIŠI.
(Nadaljevanje in konec.)

„Pojdimo pogledat našo Nežko!“ je predlagal brat Udovč iz Dardžilinga.

„Ko sem v Skoplju pomagal pri vodstvu M. kongregacije, je Nežka (Agnes – poznejša Terezija) igrala harmonij. Bila je ena najbolj aktivnih družbenk v mestu.“

In smo šli. Jaz, br. Udovč, bil je Vidmar in na našo srečo tudi Lado, t. j. Lenčkov gospod iz Argentine.

„Poslušajte, Mati, jaz imam veliko vrtnarijo tam pod Himalajo. Star sem že čez osemdeset in sem že gledal preko Kačindžinge, ki je sedež Božanstva, navzgor. Ampak, če mi nebeški Oče ne pripravi vrta tam gori, ne maram gor.“

„Vi vabite nepalskega kralja in tistega iz Bhutana na vaše vrtove, a v nebesih Vas bo počakal na vrtu sam Kralj Vrtnar, za to bom molila,“ je zagostolela, kakor rajska ptica.

„No, potem pa že grem,“ je s svojim mehkodolenjskim glasom pol v slovenščini, pol srbohrvaščini, pol angleški pripomnil naš vrli Janez.

Pravim, da je bilo tiste dni, ko se je mudil pri nas Lenčkov gospod iz Buenos Airesa. Imel pa je smolo, ker ni poznal indijskih carinskih predpisov. Treba je bilo prijaviti carini ves denar, ki ga je naš veliki misijonar v zaledju – g. Lado, s trudom nabral ne-le za Indijo, tudi za Hongkong, Indonezijo in Japonsko. In kaj neki jih zanima, koliko dolarjev nosim za pasom? Morda celo hočejo...

„Ali ste prijavili vse, kar imate pri sebi?“ To ni bil carinik, pač pa „carinica“. Pogled in glas tega škrata je pa g. Ladota zmedel in stavim, če ni tudi zardel, ko ga je ponovno vprašala, oni pa je nervozno povedal, da ima še veliko več s seboj.

„Ah, črnoborzijanec iz Argentine!“ Vzeli so mu pasaport, denar in svobodo.

Nič ni pomagala intervencija generalnega vikarja, ki je osebno prišel, da ga izvleče iz zagate. Misijoni so misijoni, zakon pa je zakon. Zato so me poklicali, da grem k Materi Tereziji. Takoj je razumela položaj.

„Potrebujemo Vaše priporočilo.“

„Ne, sama grem. Gospodje me poznajo in so zelo dobri. Komisar pa je naš poseben prijatelj.“ V ta mrak osumljenja, ki je bil še posebno težak v nadškofovi palači, je prisijalo sonce. M. Terezija je Ladota vzela s seboj.

„Mati, Vi veste, da bom ob službo, če vam ugodim in če se izkaže, da so vmes kake nedovoljene kupčije,“ se je poklonil komisar.

„Garantiram zanj, g. komisar. G. Lenček je naš dobrotnik in nedeklarirani denar gre za misijonarje, ki strežejo ubogim.“

„Ko se g. Lenček vrne, naj mi Buenos Aires po ambasadi potrdi, da je ves denar prinesel s seboj in da je za reveže. To bo dovolj.“

Lado je tisto noč spet mirno zaspal v kardinalovi palači.

Drugi dan ga je m. Terezija spremljala na letališče, kjer so mu vse vrnili.

Osvobojeni težke more, smo bili na potu k Tereziji, da se ji od srca zahvalimo za dobroto. Blažen nasmeh je zaigral okrog ust Matere Terezije in zdi se, da so ji z obraza izginile vse globoke brazde in se je vanje vrnila mladost nekdanje Skopljanke. Nekje sem bral tele besede in ne bi rekel dvakrat, da jih njih avtor ni pobral iz Terezijinih ust –

„Kristus ima danes samo še naše roke, da z njimi opravlja svoje delo. Samo še naše noge, da ljudi vodi po pravi poti. Samo naša usta, da ljudem govori o sebi. Mi smo danes edino sveto pismo, ki ga javnost bere. Mi smo zadnje božje sporočilo svetu, napisano v besedi in dejanju. Skrbimo, da ne bo ponarejeno...“

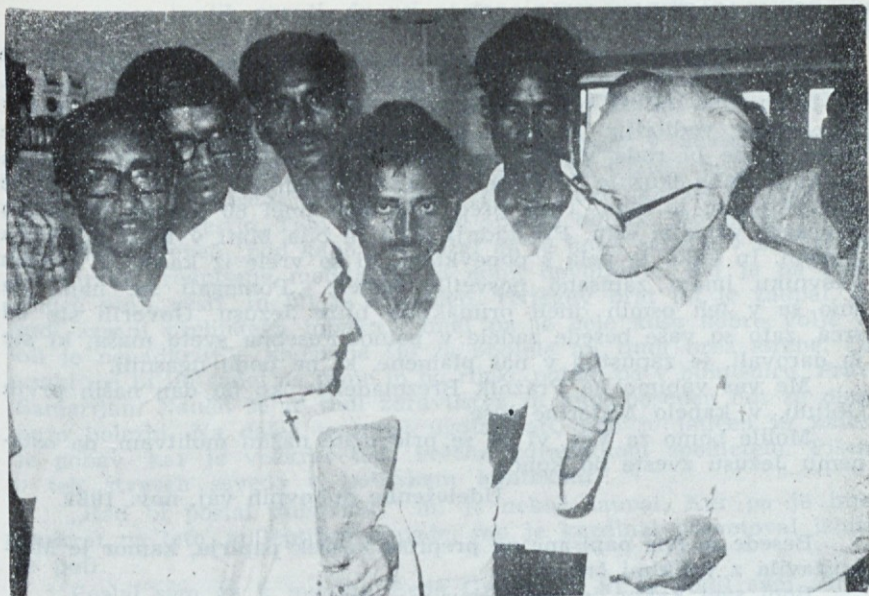
Zmerom bolj sem prepričan, da je treba gledati na svet in na probleme sveta s srcem. Ko je naš Keorapukur imel srečo, da je Mater srečal ob dispanzerju, je videl, kako je jemala otroke v svoje naročje. „Glejte ta telesca, saj so čisto podhranjena, saj jih bo vsak čas napadla kaka marazma ali jetika.“ V oči so ji stopile solze. „Treba bo pripraviti zdravniško taborišče za otročiče, da ne shirajo.“

Tako odpira oči Mati Terezija nam, ki ne vidimo...

5. ŽENA, KI NIKOLI NE ODREČE, kadar gre za dobro stvar.

Ustregla nam je, da prevzame predsedstvo našemu novemu šanti T. B. Center projektu, pa se mi je takorekoč na poti k njej pridružil dr. Čoudhuri, ki je imel podobno prošnjo na srcu, da bi mu Terezija blagoslovila njegov CINI center (OTROK V STISKI). Zato sem bil tudi sam nemalo v stiski, kajti dva direktorja sta prosila za njeno navzočnost. Sestre mi lahko zastavijo pot, zlasti zaradi njene srčne hibe. Umevno, da jo ljubosumno čuvajo. Posrečilo se nam je prebiti se skozi kordon belih in z modrim pasom opasnih sester.

„Kaj bi se bali sester? Jaz še zmerom odločam,“ me je skoraj hudomušno zavrnila, ko sva ji pripovedovala o najinem poskusu. In je šla z nama. Spremljala pa jo je sestra šanti, ki je zdravnica in mislim ena tistih zdravnic, ki je požela prvo nagrado pri izpitih na univerzi. Kaj mi hoče nagrada? Mati ji je svetovala, naj se ji odpove. Nagrado je potem dobil tisti novozdravnik, ki je bil za sestro šanti na drugem mestu. Uči jih ponižnosti, samozatajevanja in preproščine. Materine medalje vise z rok Marijinih kipov po hišah in misijonskih zavetiščih. Ne zanima se, kaj ljudje pišejo o njej, kje se tiska njeno ime. Vsi pa, od ministrov do najbolj preprostih, se čutijo srečne v njeni bližini. V sebi skriva nekaj posebnega, nekaj, kar je težko postaviti v besede. A vsakdo, ki se je srečal z njo, se povrne spremenjen. Ta

P. Jože Cukale S.J., pisec tega zapisa, z materjo Terezijo in Indijci njegovega misijona.

skrivnost je skrita v globokih brazdah njenega obličja, kot je zapisal pesnik –

*V dolbine brazd na obrazu so se umaknile
svetlobi njenega smehljaja.*

*V temnih ulicah postaja otrok sonca –
sončna sirota, zavita v strganost problemov.*

*In jaz moram vzeti v svoje naročje njen pogovor
kot otroka, ki objema spomine mojega otroštva,
enega za drugim...*

*Kličejo me mati iz labirintov svojih izpraznjenih src,
kličejo me preko luž, ki prelivajo svojo bridkost med mlake,
kličejo me uboga dekleta, katera venijo, potem ko so jim
možje izropali bisere in zdaj jokajo nad svojimi viharnimi
nočmi... (Tako pesnik)*

Izročil sem ji dar urednika KM iz Argentine iz hvaležnosti, da mu je rešila njegov aerodromski problem. Meni pa je izročila steklenko SANTA VINI, – železne tinkture, ki prečisti kri. Namenjen tonik je bil zanjo. Takih odpovedi je njen dan poln in tukaj se sestre učijo pomena križa. V našem dispanzerju nobena sester ne popije niti požirka vode, kljub vročini 40 Celzija in peturnega dela z bolniki. Na steni vsake kapele visi križ in ob njem napis – I thirst = ŽEJEN SEM!...

6. V MATERINI HIŠI

Novinkam sem pred obljubami vodil duhovne vaje. Kdo jih je vodil, tu ni veliko vprašanja. Vem samc, da sem bil pod vodstvom... To je posebna milost, biti v senci sester. Bombardiranje luči od zgoraj! Ena sester voditeljic je imela pomisleke, češ Mati je konservativne sorte in ne bi rada videla, da igram magnetofonske kasete. Menda je imela slabe skušnje z nekaterimi ultranaprednimi jezuiti. Tudi glede mikrofona se je bala. Toda pred sabo sem imel 30 novink in veliko dvorano. Vztrajal sem. Pri zadnji maši je bila Mati v kotu in molila z nami. In kako je pela s popevkami, ki so vrele iz kaset! V svojem dnevniku imam zapisano posvetilo sester: „Pomagali ste nam, da smo se v teh osmih dneh primaknile bliže Jezusu. Govorili ste od srca, zato so vaše besede zadele v polno. Posebna sveta maša, ki ste jo darovali, je zapustila v nas plamene, ki ne bodo ugasnili.“

Me vas vabimo na Praznik Brezmadežne, ko bo dan naših prvih Obljub, v kapelo Materine hiše.

Molile bomo za Vas, vi pa se pridružite našim molitvam, da ostanemu Jezusu zveste do konca.

Udeleženke duhovnih vaj, nov. 1982.

Besede so bile napisane na preprost košček papirja, kamor je Mati pristavila z velikimi črkami:

Bodi svet kakor je svet Jezus,

ki te je izbral za svojega. In moliva drug za drugega.

M. Terezija, M. C.

že dolgo se je šušljalo in časopisi so prinašali novice, da je

TEREZIJA POVABLJENA NA KITAJSKO.

„Kdaj nameravate na pot?“ sem radovedil.

„Povabilo imam, a kitajska vlada še ni sporočila ambasadorju v Kalkuto dan in program potovanja.“

Sestre iz Hongkonga in Makao so ji pomagale uglajevati pot v deželo, zaprto z bambusi.

„Molili bomo, da ne ostanete na kakem otoku, kot je nekdo pred vami obstal. Sančwana ne sme biti.“

„Ne le molitev, treba je tudi posta za Kitajsko,“ me je prekinila.

Govorila je s Pekingom, govorila tudi s škofom patriotske Cerkve. Ali je imela zanj tudi pismo papeža Janeza Pavla II., o tem zgodovina molči...

Mao je trobental, da porezane glave ne zrastejo več. In vendar rastejo...

Molimo! O Bog, ki si tako ljubeznjivo naklonjen človeštvu, da si poslal svojega lastnega Otroka v naročje Marije Device za osvojenje padlega človeka, glej na svojo služabnico Terezijo, ki je odšla na Kitajsko, da se tam sreča s Tabo. Napravi čudež, da se ta veliki narod odpre Srcu Tvojega Sina, in zavaruj svoje zveste

s senco svojih peruti, da vsi postanejo misijonarji in misijonarke ljubezni, tega Te prosimo, Oče, ki s svojim Sinom in svetim Duhom kraljuješ severu, jugu, vzhodu in zahodu. Amen.

7. MLADIKE IZ KERALA SE VRAŠČAJO V BENGALSKO ZEMLJO.

To je zgodba Jožefa Vaza. Prišel je iz juga v novicijat Bratov Misijonarjev Ljubezni, kjer je bil njegov brat Učitelj novincev. Preizkušnje pa ni prestal, ker je imel izbirati med ukazom svojega Učitelja in svojo vestjo. Tam na cesti je obležal bolnik. Morda ga je tudi imel malo preveč „pod kapo“. A Jožef ga je hotel zanesti v bolnišnico, pa zaradi predpisane meditacije ni dobil dovoljenja. Šel je na ulico sledeč svoji vesti. In bil je odpuščen. (Njegov brat mi je zaupal, da tudi zaradi prehudega tobaka.) Imel pa je cele koše dobre volje in bil je nenadkriljiv, kadar je šlo za obolele ali ljudi brez strehe. Ob vsaki uri bi jih zadel na rame in na rikšo, potem pa v bolnišnico. Pravi Samarijan. Naučil se je tudi zdravilstva in imel poseben čut za diagnozo bolezni. Na daleč je umel ugotavljati, kdo je jetičen in kateri je gobav, kar je večkrat tudi večšim zdravnikom spodletelo. Pišem o teh stvareh seveda v indijskem kontekstu.

„Rad bi postal duhovnik,“ mi je nekoč zaupal. Ker pa je imel parkrat na leto, epileptične napade, mu je kardinal odsvetoval izbiro te poti.

Poslal sem ga k menihu Bede Griffith-u, ki je vodil svoj ašram premišljevalne molitve daleč v Tamilnadu pri mestu Tričinopoli. Vrnil se je po treh mesecih iz Santivadama. Nadaljeval pa je s skrbjo za bolnike, posebno pri SEDP v Keorapurju, kjer mu je bila zaupana zdravstvena oskrba v okraju. Posvetil se je predvsem jetičnim bolnikom, ker je jetika največji morilec Bengalcev. Takrat je že začel misliti na ostvarjenje šanti T. B. Kontrole. Ker je imel dobre zveze z vladno sekcijo TB, so se njegove sanje, imeti samostojni center v naši župniji, jele uresničevati. Prenehali smo z štirirazrednico na bazarju in mu odstopili prostore. Ta človek si bo popolnoma uničil svoje zdravje, je bila skupna sodba njegovih prijateljev. Treba bo napraviti nekaj korakov. Spodletela mu je pot kontemplacije, ni imel sreče pri Bratih Misijonarjih Ljubezni, zaprta mu je bila pot do oltarja, a Jožef bi rad napravil nekaj velikega za sočloveka... Kaj storiti?

Šla sva k Materi Tereziji.

Mati je Jožefa dobro poznala, a pri njenih sestrah ni bil posebno dobro zapisan. Pošiljal je namreč bolnika za bolnikom, če je bilo prostora ali ne. Nerazsoden v svojih odločitvah, trd s seboj, še trši z drugimi. Zares komplicirana osebnost.

„Mati, ta človek se mi bo uničil, če ne dobi človeka, ki bi mu uspelo, da ga kontrolira.“ Jožef je gledal Mater in se malce potuhnil.

„Jožef, napravi, kar ti pater Cukale svetuje.“ Mati mi je vrnila žogo in moral sem igrati.

„Dobra družica bi ga morda spravila v tir in ga uravnesila?“

„Dobra izbira! Oženi se!“ Te Terezijene besede so mu pomagale do besede.

„Kakor vidva hočeta.“

Jožef mi je kmalu pokazal pismo svojega očeta, ki ga je povabil, naj pride izbirat med tremi vaškimi dekletii.

„Warum in Ferne schiffen, wenn das Ziel liegt so nahe.“ so se mi kar same od sebe udrle besede in Jožef je prisluhnil. Takrat sta bila pri njem tudi Jožefov prijatelj Tomaž in njegova sestra, ki nam je pripravila imenitno kosilo.

„Jožef, zakaj tako daleč na jug, ko pa imaš nevesto tako blizu.“ Tomaževa sestra je razumela namig. Jožef pa ne, češ, da je Tomaževi sestri nekoč navezal na zapeljivo „rakibhai“, to je obljubo posestrimstva.

„Razežem te od tiste zaobljube.“ Jožef se ni tako hitro vdal, a že naslednjega dne sta Tomaž in njegova sestra odšla k Jožefovemu očetu dva dni in eno noč z vlakom, da se domenijo. Marija – Tomaževa sestra – je bila stenotipistka in izredno čedno dekle. Zdaj sta obadva poročena in imata dvoje čudovito ljubkih otrok. Postal je Direktor šanti TB Control Society. Mati Terezija je zelo vesela Jožefa in Marije in njunega naraščaja. Enemu je ime Sebastijan, deklici pa Šajni ali Svetlana. Mladiki iz Kerale sta se lepo vrasli v bengalsko zemljo in v njene ljudi.

8. ŠE NEKAJ VLOŽKOV.

Ko sem spet maševal v Materini hiši več kot 300 sestram, me je zelo motil direndaj tramvajev, avtobusov, kričanj rikšov. Omenil sem Materi Tereziji.

„Oj, to je čudovita muzika.“ Razorožila me je z dovtipom in nasmehom.

Njen glas postaja glas otroka, kadar začne z anekdotami. Rada se razgovarja z ljudmi zunaj. Ko sem ji omenjal, da večkrat zahajam na Inštitut za raka na obisk k bolnikom, mi je povedala zgodbo z obiska pri svojem bratu, ki je tudi obolel za rakom.

„Rekla sem mu: 'Moj brat, Gospod te kliče.' Veste, kaj mi je odvrnil? 'Agnes, Tebe naj kliče, mene pa naj pri miru pusti'.“

Pravijo, da je tisti prijatelj pravi, pri katerem se počutiš kakor doma. Pripovedovala mi je tudi, kako strašno je neka revica na rakovem oddelku trpela. V bolečinah je celo krivila železne prečke svoje postelje.

„Sklonila sem se nadnjo in ji prišepetala: 'Jezus te je nagradil s poljubi, sestra.' Veste, kaj mi je odvrnila? 'Naj bo za danes, a recite že vendar Jezusu, naj me neha poljubljal'.“

„Zdi se mi, da vi sploh ne čutite križev, Mati?“

„Ljudje trpe pod križi, ker jih nočejo sprejeti.“

A Terezija je mistik, in motil bi se, kdor misli, da ne trpi. Ena njenih postulantk, ki se je borila za poklic, ji je pisala: „Če se vrnem nazaj, se vrnem, da predam Gospodu drugo polovico mojega jaza, ki ga še ni. To bo pogum, vreči se v temo, kjer zdaleč le borna svetilka vere gori.“

Terezija ji odgovarja:

„Tudi jaz imam trenutke, kose čutim popolnoma izpraznjena, kot prazna školjka, ko se zdi, da se nimam na ničesar nasloniti.“

Da, če znaš ljubiti, moraš vse žrtvovati! To je svetnikov Getzemani. Duhovna noč. To je Kristusov krik: „Oče, zakaj si me zapustil!“ Pa v tem je tudi svetnikovo dopolnjenje. Ni važno, koliko daješ drugim, ampak koliko ljubezni vtakneš v svoje darovanje...

„Močna kakor smrt je ljubezen... Deni me kakor pečat na svoje srce, kakor pečat na svojo roko“ (Iz Visoke pesmi 2, 10 in 8, 6).

Zaključujem ta zapis s pesmijo pesnika Lovlina. –

Ona je Mati, ki nima otrok in vendar je Mati vseh.

*Njeno deviško telo nosi v sebi milijone otrok
in jim razdaja solze veselja, ki tiho tečejo
skozi razore in brazde njenih lic.*

*Vsak dan se ob sončnem zahodu skrrije božja luč
v njene brazde, da se spet v novem jutru prikaže
neutolažljivi zemlji.*

Ona in njena zemlja si izmenjavata skrivnosti.

Ona je pač dar Boga človeštvu.

*S križa snema Kristusa, briše srage Njegove krvi
in zato jo kličejo Mati...*

Piše, ker se je sončil v njeni senci...

Jože Cukale, d. j.
iz Bengalije.

Mati Terezija je ozrta v nebo;
v tem je vsa njena moč.

O DR. JANEŽU PIŠE VATIKANSKO GLASILO

V reviji, ki jo je začel izdajati pred dvema letoma Vatikan in ki se imenuje „Cerkve in zdravje v svetu“, je pred nedavnim umrli veliki prijatelj našega misijonskega zdravnika Dr. Janeža Janeza objavil naslednji članek, ki nam ga je iz angleščine prevedla dr. Katica Cukjati:

Kadar ga ljudje imenujejo „Schweitzer Daljnega vzhoda“ je skoraj užaljen, kajti on ve, da je med obema precej različnosti, tako po značaju kot po mišljenju.

Pri svojih trinindesetih letih je bil dr. Janež že priznan kirurg na pričetku svoje kariere. Takrat se je odločil, da hoče delati kot zdravnik-misijonar med Kitajci, in je potem res živel in delal štiri leta v maoistični Kitajski in 34 let na Formozi (Taiwanu).

Dr. Janež Janez se ni nikoli vrnil v Ljubljano, kjer se je pred več kot sedemdesetimi leti rodil. Prav tako njegova noga od izгона s Kitajske ni več prestopila meja Taiwana.

Živi kot samec. „Kako naj bi vendar katerakoli ženska mogla živeti z menoj?!“, se zasmije. „Preveč bi trpela v okoliščinah mojega življenja.“ To pravi skoraj razborito, a v tem preprostem odgovoru je veliko resnice. Saj se dr. Janež posveča bolnikom takorekoč 365 dni v letu in 24 ur na dan.

Nihče ne ve, kdaj in koliko ur spi. Poje svojo južino ali večerjo sam v svoji sobi, sedeč v bližini telefona, pripravljen vsak čas, da odgovori na številne klice. V njegovem življenju je mir absurd, nekaj nemogočega. Ker ima izredno mero ljubezni do bolnikov, ne pozna odmora.

Zdravniki-asistenti prevzamejo v operacijski sobi (v bolnici v nad 200 posteljami) izmeno, prav tako v ambulanti za zunanje bolnike. Ob bolnikih jim je težko, kajti vedo, da ne morejo dohajati dejstevovanja dr. Janeža.

Nekega dne sem mu rekel: „Sami si lahko mislite, da boste ob tolikem delu onemogli, zboleli“. Pa je skoraj ironično odgovoril: „Kajpada, vem!“ Pa sem nadaljeval: „Nimate prav, ko se žrtvujete več kot premore vaš organizem.“

„Imate prav, najprej je treba poskrbeti vse potrebno zase!“, se je dolgo in iz srca smejal z zadovoljstvom in gesto, ki spominja na kakega razposajenega mladeniča.

„MISIJONAR POM,“ JE REKEL IN SE VPISAL NA MEDICINO.

Ko je bil še zelo mlad, je nameraval postati duhovnik. Njegova mati, globoko verna žena, ga je pri tem zavzeto podpirala. Ni poteklo mnogo časa, ko je sam pri sebi ugotovil, da ni za duhovniški poklic. Ko je to spremembo povedal svoji materi, jo je potolažil z obljubo, da postane misijonar. In je pričel študirati na medicinski fakulteti.

Med drugo svetovno vojno so ga, že zdravnika, delo v bolnici in pa vojni ter revolucijski dogodki povsem zaposlili. Po svetovni vojni

je na tisoče Slovencev zapustilo domovino. Dr. Janež Janez, takrat že priznan kirurg, je bil med begunci in izseljenci.

Izselil se je v Argentino. Tu je po kratki kirurški praksi, ob kateri je doznal, da bi mogel kot kirurg tudi tu hitro uspevati, dobil kitajski vizum. Odzval se je vabilu svojega rojaka misijonarja Jožefa Kereca in odšel; takoj po prihodu naj bi prevzel svoje delo v mali bolnici v enem najrevnejših predelov kitajske province Yunnan.

V MAOISTIČNI KITAJSKI IN NA FORMOZI.

Ob prihodu v Yunnan aprila 1948 ga je presenetilo, ko je videl toliko zaostalosti med prebivalci. Delo v bolnici je bilo težko in kar nevarno, kajti ni bilo na razpolago modernih zdravniških priprav za operiranje in med ljudmi je bilo polno tabujev. A naš misijonar je premagal vse ovire, s potrpežljivostjo in trdim delom si je končno utrl pot k uspehom.

Na žalost ga je politični razvoj na Kitajskem zalotil prav ob početku njegovih zmag na kirurškem polju na misijonu.

Aprila 1952 je moral zapustiti kitajsko celino. Kamilijanski misijonarji v Hongkongu so ga povabili s seboj na Formozo, kjer so se odločili, da prevzamejo v vodstvo malo bolnišnico v Lotungu (danes 40.000 prebivalcev) na vzhodnem delu obale, 100 km od prestolice Taipei.

Pred tridesetimi leti je bila Formoza, ki je tedaj štela osem milijonov prebivalcev s 5% letnega prirastka prebivalstva, le za spoznanje razvitejša od celinske Kitajske. Manjkalo je dobrih cest, komunikacijskih sredstev, industrije, energije in vsega. Zdravstveno skrbstvo je bilo tudi le za spoznanje boljše, a pomanjkljivosti je bilo veliko.

Dan po prihodu v Lotung (15. junija 1952) je dr. Janež že začel z delom v preprostem kirurgičnem oddelku z 12 bolniki. Prvo operacijo je izvršil dne 17. julija. Kar brž so ga začeli domačini nazivati s kitajskim imenom „dr. Fan“. Bolnico je bilo treba stalno širiti in že leto dni pozneje je bolnica imela že 90 postelj. Imenovala se je Marijina bolnica. Počasi je nastal kompleks, ki je služil zdravju stalnih 600 bolnikov v kar petih specializacijah: kirurgija in splošna medicina, pediatrija in ginekologija, sanatorij za tuberkulozne ter splošna kirurgija.

OKOLI 75.000 OPERACIJ.

Ne da bi hotel, si je dr. Janež pridobil na Formozi velik ugled. Kot zdravnik-kirurg je dosegel svetovni rekord, da je opravil 75.000 operacij, med težkimi in lažjimi, v 34 letih. Če bi on hotel opisati to svoje delo, bi obsegalo več zvezkov. A če o tem komu pripoveduješ, takoj vidiš, kako dr. Janež čuti nekako alergijo na vse to. Mnogo je bilo časnikaarjev, ki so želeli doseči od njega razgovor za reportažo, a vedno nalete na molčečega človeka in pravijo, da je pač „posebnež“ ...

Z bolniki je pa dr. Janež čisto drugačen: Razumevajoč, odprt za razgovor. Ves je zatopljen v svoj mali-veliki kirurški svet in v svoje bolnike.

Med ljudstvom je dr. Janež nedvomno legendarna osebnost. Pri-povedujejo se o njem in njegovem delu nad vse zanimive stvari, od samo po sebi razumljivih zgodb do pretresljivih izrednosti, morda ne vseh in v vsem povsem resničnih, a pripovedovanih s prepričanjem in občudovanjem.

V zadnjih letih, ko so tudi v teh krajih sprejeli transfuzijo kot primer junaške ljubezni do sočloveka, je dr. Janež v marsikaterem najnem primeru sam dal svojo kri bolniku v kar direktni transfuziji. A ker so kmalu ugotovili, da je po takih transfuzijah svoje krvi bolniku na operacijski mizi sam za nekaj časa včasih zgubil zavest in moral prekiniti operacijo in sedeti za nekaj minut, so mu to prepovedali. Kaj-pada je k takim onesveščanjem pripomoglo celotno okolje, kot nepre-zračena operacijska soba, vročina, izhajajoča od premočne osvetljave, itd. Danes je to lažje, kajti kirurški oddelek ima štiri operacijske sobe, umetno hlajenje, moderno osvetljavo, primerne tehnične pripomocke in sicer maloštevilno, a zelo usposobljeno ekipo zdravniških asistentov.

ENA NAJZASLUŽNEJŠIH OSEBNOSTI NA FORMOZI.

Pred nedavnim je dr. Janež med prijateljskim razgovorom nenadno postal zelo redkobeseden in se je zamislil, čez nekaj časa pa rekel: „Mnogokrat mislim, da se bodo mene spominjali ljudje kot malo zme-šanega človeka.“ Seveda, on sam zase prav dobro ve, kaj je. Vendar so mi te njegove besede dale misliti, pa sem mu rekel:

„Da, doktor, težko je ugotoviti, kaj ljudje o nas mislijo. Vem pa zagotovo, da so vsi presenečeni in ganjeni nad vašim delom ter da vas občudujejo in izredno cenijo. Seveda pa večina ljudi ne ve za nagibe, ki vas pri tem vodijo, in ne bodo vsi razumeli vaše požrtvovalnosti.“

Ljudje o njem govore:

„Kaj takega kot on zmore v svoji požrtvovalnosti, nihče drug ne zmore.“

„Rešil je življenje tisočem Kitajcev.“

„Nikoli si ne bi mislil, da more živeti človek, ki bi si v toliki meri pridobil simpatije ljudstva kot dr. Janež, njih „dr. Fan“.

Nedavno je visoki predstavnik oblasti v deželi tole izpovedal o dr. Janežu:

„On je eden najzaslužnejših ljudi v Taiwanu. Prepričan sem, da dr. Janež pripada krogu tistih izvoljencev, ki ne delajo le za dobrobit gotovega naroda, ampak celotnega človeštva.“

Tako kot na primer dr. Schweitzer? Ne! Dr. Janež je osebnost drugačne vrste, brez primere. Bližji s pristnim, le njemu lastnim sijajem.

Zgodovina dobrote med ljudmi mu bo ob svojem času priznala mesto, ki mu pripada zaradi njegovih zglednih, vzvišenih vrlin, polnih zasluženja pred Bogom in ljudmi!

Napisal pokojni kamilijanec Anton Crotti.

IZ SONCNE ZAMBIJE

Leto 19, št. 1., Lusaka, Velika noč, 1987.

Sestra Zora škrl OSU v Lusaki.

PISMO IZ ADDIS ABEBE, 1. 2. 1987.

Hvala za velikodušno gostoljubnost ob mojem obisku v Lusaki, kjer sem se takorekoč mimogrede zaustavila na poti v Addis Ababo. Med vami sem bila le en dober dan, ki pa je bil poln bogatih doživetij, izkustev, obnovljenega poznanstva in prijateljstva. Na katoliškem sekretarijatu sem se spoznala z novo družinsko pastoralo. Dobila sem tudi novi pogled v potrebe in programe zambijske Cerkve. Pri Ubogih Klarisah in drugih zambijskih sestrah sem se navdušila za afriški način redovnega življenja...

Vrhunec obiska pa je bil način prijetnega kramljanja v domačem jeziku z vsaj nekaterimi člani vaše misijonske ekipe.

Sedaj pa naj še malo povem o vtisih iz Etiopije, predvsem pa o konferenci vse-afriške Karitas.

Konferenca, na katero me je poslal naš botswanski škof Boniface Lelalegosi, se je pričela prav danes. Začeli smo z mašo v etiopijskem obredu. Sledil je ogled mesta Addis Ababe. Ime samo pomeni „Novi cvet“. Upam, da je ta cvet skrit v srcih ljudi, kajti zunanost mesta me bolj spominja na utesnjenost, onemoglost, sivino, trpljenje...

Na konferenci smo prisotni delegati 43 afriških dežel. Tu so pa tudi predstavniki dobrotelnih evropskih in ameriških agencij.

Glavna tema konference je: „Kako naj katoliška Karitas bolje izrazi in pospešuje ljubezen s karitativnimi dejanji“. Razdelitev darov je večkrat enostranska, pomoč beguncem neučinkovita. Konferenca se bo zavzela tudi za človeške pravice, ki se marsikje kršijo. Program je prepleten z molitvijo. Pričakujem, da bo z božjo pomočjo ta konferenca lep korak naprej in da bo pomagala afriškim Cerkvam na polju socialne pastore, ki se pokaže predvsem v delih krščanske ljubezni.

Zora

BLAGOSLOVITEV SEMENIŠKE KAPELE IN DIJAKONSKO POSVEČENJE.

Pri sv. Jožefu se pripravljamo na blagoslovitev semeniške kapele in dijakonsko posvečenje enega naših bogoslovcev, brata Jurija, ki bo 4. aprila letos obljubil zvestobo redu in Cerkvi. S to slovesnostjo bomo zaključili gradbena dela novega semenišča. Zaradi naraščajočega števila kandidatov smo se vselili že lani. Predvsem je manjkala oprema. V sklopu semenišča imamo tudi mizarsko in kleparsko učno delavnico, tako da lahko izdelamo pohištvo kar doma. Z deskami ni problema, ker je

p. Miha naredil „svojo“ žago. Bilo je veselje videti, kako so pripravniki delali pod vodstvom svojih učiteljev.

Zataknilo se je pri kapeli. Vsi smo si želeli lep bogoslužni prostor, ki naj bi bil primeren tako za liturgično, kakor tudi za osebno molitev. Iskali smo umetnika, ki bi naredil načrt, a ga nismo našli. Zbirali smo ideje. Končno smo se dogovorili, da bo kapela posvečena vstalemu Zveličarju, s posebnim poudarkom na Njegovo navzočnost v Evharistiji. Zraven oltarja smo postavili velik križ brez korpusa, ob katerem je zapisano: „Gospod je vstal, aleluja!“ Fantje, ki so sami pomagali pri izdelavi in opremljenosti kapele, so nanjo ponosni. Upamo, da bo ta prostor postal in ostal srce našega semenišča.

Pred kratkim smo zgradili še hišo za štiri medicinske sestre, ki delajo v naši misijonski bolnici. Obnovili smo tudi nekaj hiš za učitelje. Trenutno gradimo razrede in pisarniške prostore za gluhoneme otroke, ki jih je kar 70.

V zadnjem času se je povečalo tudi število naše redovne družine. Sorazmerno se je razširilo tudi naše pastoralno delo. Odprli smo dve novi podružnici, priredili celo vrsto tečajev za katehiste, mladino, pevske zборе, itd. Iz srca priporočava najino in naše delo v vaše molitve.

Obenem bi se želela zahvaliti vsem dobrotnikom širom po svetu. Z molitvijo in z materijalno podporo ste pomagali graditi naše semenišče. Boglonaj! Duhovniki in bratje, ki bodo prihajali iz tega semenišča, bodo tudi vaši glasniki zambijski Cerkvi.

Vaša p. Ernest Benko in p. Miha Drevenšek, minorita

ODOBRITEV JE LE PRIŠLA.

Večkrat sem v našem lističu omenil, da planiramo graditi bolnico v Nangomi. Ko sem bil na počitnicah, posebno še zadnjikrat, sem o tem povsod govoril.

Upal sem bil, da naj bi odgovor prišel lani ob tem času. V tem lističu sem večkrat izrazil, da odobrenje pride, tako da so bralci lahko o celi stvari tudi podvomili, češ da iz vsega govorjenja ne bo nič. Sam moram priznati, da sem tudi jaz nehal resno računati na pomoč. Večkrat sem si bil rekel: „Vse sem storil, kar je bilo v moji moči, od sedaj naprej je pa cela stvar v rokah sv. Jožefa. Njemu v čast smo zgradili cerkev v Nangomi, naj s svojo priprošnjo pomaga ljudem do bolniške oskrbe“.

Isti dan namreč, ko smo v Nangomi posvetili cerkev sv. Jožefa, je prišla delegacija iz okoliških vasi:

„Oče, bolnico bi radi. Do Mumbwe je predaleč. Zdravil in oskrbe ni. Otroci umirajo, vsi smo bolni.“

Takrat se je porodila ideja, ki je potem vzknila, postala sadika in 3. februarja letos začela rasti v drevo: na ta dan je prišla vest iz Belgije, da je bila naša prošnja za pomoč v gradnji bolnice ugodno rešena.

Dom duhovnih vaj, ki ga je o. Lovro Tomažin organiziral v mestu Lusaki v Zambiji, od časa do časa zbere na romanje k Mariji tisoče domačinov, kakor nam kažeta t.le dve sliki. Na gornji nosijo Fatimsko Marijo. Na tem kraju bi naš o. Lovro Tomažin rad zgradil veličastno Marijino romarsko svetišče, pa zaenkrat še nima odobrenja od lusaškega škofa: vabi nas, da molimo v ta namen.

Kar po telefonu so nam to povedali, saj so vedeli, kako težko čakamo na odgovor. Organizacija, ki nam pomaga, se imenuje COMIDE (Cooperation Missionaire au Développement).

Prošnje in dokumentacijo sem pripravljaj, ko sem bil še župnik v Mumbwi. Sledila je premestitev v Lusako. Bil sem pred dilemo: ali naj nadaljujem z delom za bolnico ali ne. Iz zadrege me je rešil p. Janez Mlakar, moj naslednik v Mumbwi, ko mi je dejal:

„Delo naj gre naprej. Kot župnik ti dajem vso podporo.“

Pogled v bodočnost je torej svetel. Skupno bomo gradili projekt, ki bo ljudem dal možnost zdravstvene oskrbe. Prilika za laiške misijonarje se tudi odpira.

Sedaj pa na delo. V Nangomi so ljudje že začeli čistiti teren, inženir bo razparceliral zemljišče. Po Veliki noči začnemo z gradnjo.

Pomoč, ki prihaja, ni brezpogojna. Lokalno in iz drugih virov moramo najti četrtno sredstev. Tudi tu je prilika za delo in velikodušnost.

Moram še pristaviti, da bodo dela trajala več let. Medtem ko bomo gradili zgradbe, bomo obenem razširjali vest o odrešenju in Vstajenju. Naša beseda bo tudi zaradi materialne pomoči imela moč.

p. Stanko.

Op: ur.: Čuli smo, da z zadobitvijo večine sredstev za organizacijo in gradnjo te bolnice v Nangoma še niso rešeni vsi problemi, ker se je menda tudi državna oblast začela za stvar zanimati.

KRATKE VESTI.

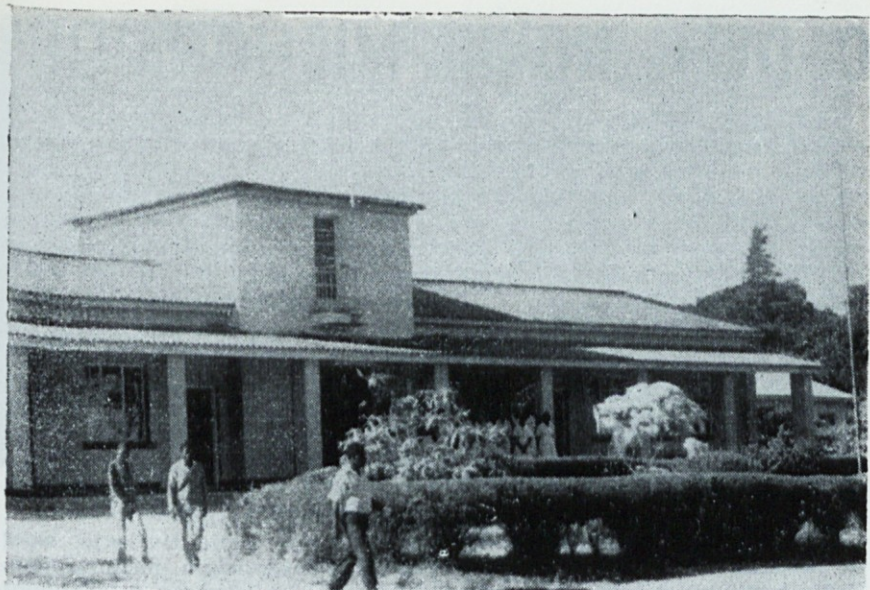
Jože Rovtar javlja iz Chelstona: Po šestmesečnem bivanju v noviciatu, sem se zdaj že dobro vživel v novi delokrog. Obnavljam zajčnice in pa vodovodno napeljavo na vrtu. Novincev imamo 14. V maju pridejo novi. Obeta se kar lepo število.

P. Lovro Tomažin sporoča, da je v domu Duhovnih vaj lani imel 34-krat duhovne vaje, 8 rekolekcij, 6 konferenc in 5 seminarjev. Na vseh teh aktivnostih se je obogatilo 3.049 ljudi. – Naj bo njihovo duhovno veselje prošnja, da bi delo v domu še bolj napredovalo.

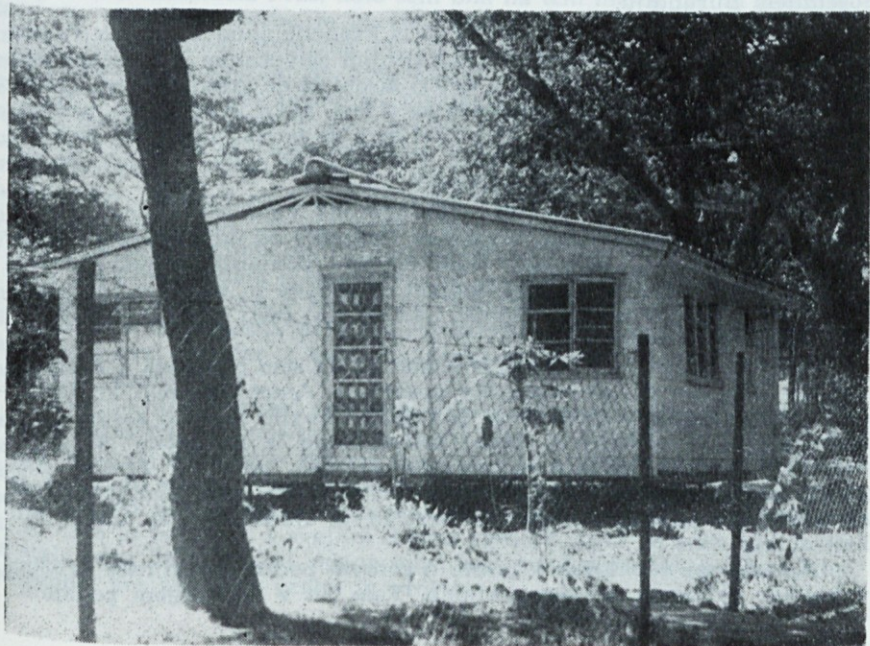
P. Janez Mlakar izraža svoje zadovoljstvo nad gradnjo v kraju Sanje. Cerkev je pod streho. Pripravljajo se na birmo. Vsi se pa vesele razvoja v Nangomi.

Obletnice: Na praznik sv. Duha bodo v Katondwe praznovali 75-letnico župnije. Na praznik sv. Ignacija pa bo v Lusaki slovesnost 50-letnice župnije z istim imenom. Obenem pa tudi 30-letnica posvetitve cerkve. Za to priložnost bodo prekrili cerkev.

Uadnje zaobljube: Patra Janez Mujdrica in Jože Grošelj bosta imela v cerkvi sv. Kizita svoje zadnje zaobljube. Slovesnost bo 1. maja. Veselimo se!

Zgoraj misijonska bolnica v Chilonga, Zambija, kjer deluje laiška misijonarka Bara Rous, spodaj njena hišica, v kateri živi.

O DVEH NOVIH MISIJONARJIH

Že lani v oktobru je odšel slovenski salezijanec **DANILO LISJAK** na misijonsko delo v afriško državo Rwando in sta nam ga oba njegova sobrata, misijonarja v Burundiju, Mlinarič in Horvat, v svojih pismih že omenjala, prav tako tudi usmiljenka s. Anka Burger iz Rwande, ki se je z njim že celo dvakrat sešla, a kaj več podatkov o njem nismo imeli, da bi jih bralcem „Katoliških misijonov“ podali. Zdaj pa smo zasledili v zadnjem Salezijanskem vestniku, prva številka letnika 1987, sledeče o njem:

Ročil se je leta 1951 v Saksidu pri Dornberku na Primorskem. Za misijonsko delo se je zavzel ob branju pisem salezijanskega brazilskega misijonarja Ernesta Saksida, s katerim je bil v redni zvezi. Študiral je v želimljem in na Rakovniku. Po posvečenju je deloval v dušnem pastirstvu v Sloveniji 5 let, nazadnje v Cerknici, preden je odšel v misijone.

Iz Ljubljane je najprej poletel v Belgijo, od tam pa v Rwando, kjer je njegov prvi delokrog misijon salezijancev v kraju Bušave.

Škoda, da „Katoliški misioni“ zaključujejo svoje življenje, sicer bi navezali stike tudi s tem slovenskim salezijanskim misijonarjem. Tako bodo pa gotovo „Misijonska obzorja“, ki izhajajo v domovini objavila ta ali oni njegov glas o življenju in delu med afriškimi črnici te že precej katoliške dežele, kjer Cerkve še ne preganjajo kakor v sosednjem Burundiju.

Druga nova misijonska moč je pa iz Francije nanovo došla v Fresco na Slonokoščeni obali v pomoč tamkajšnjim slovenskim Frančiškankam Brezmadežne, s. ILDEFONZA, o kateri doslej še ne vemo njenega priimka, pač pa imamo od nje same podatke o tem, kako je prišla do misijonske dejavnosti v misijonih, v pismu, ki nam ga je pisala na našo prošnjo. Tole nam pove o svojem prihodu v Fresco in sploh o tamkajšnjem sesterskem misijonu na Slonokoščeni obali:

„Naj se Vam najprej predstavim oziroma Vam sebe in naš tedanji misijonski krožek priključem v spomin. Nekatere od mladih sester učiteljic v Ljubljani smo bile tedaj članice Misijonske dijaške zveze, ki sta jo med vojno s Francem Sodjem ustanovila in vodila v Ljubljani. Naš krožek je bil v naši postojanki na Celovski cesti. Tam in v Misijonski pisarni sem Vas srečala.

Sem Slovenka, iz Prekmurja doma. 41 let sem preživela v Franciji. Lansko leto sem se upokojila. Na prošnjo s. Anice Starman in drugih sem prišla semkaj v Fresco, da pomnožim število in delo sester v tej naši misijonski postojanki. Sedaj pričakujemo iz novicijata, ki ga je delala v Braziliji, našo prvo domačo sestro, doma iz Fresca. Ker nisem več mlada, bo moja misijonska dejavnost med ljudstvom bolj skromna, na sami postojanki ob sestrah in ljudeh bo pa mogla biti kar obilna.

Ker ste me vpraševali v pismu o gotovih podrobnostih naše družbe, v kolikor delujemo na tem misijonu, Vam jih v naslednjem podajam:

Novo domovanje frančiškank Brezmadežne v Fresco-Gbagbam na Slonokoščeni obali, zgrajeno pod vodstvom misijonarja Ivana Bajca.

Naša družba Frančiškank Brezmadežne (nekdanje slovenjebistriške šolske sestre v Sloveniji) ima v Franciji napol samostojno področje z vsemi pravicami province. Do leta 1977 je bila predstojnica te naše skupnosti s. Emanuela Fras, nato sem bila na tem mestu jaz do lanskega leta. Po več letih službe je sprememba nujno potrebna, zato je bila lansko leto pomladi izvoljena na to mesto s. Marie-Claude (ki jo je naš urednik tudi spoznal na Slonokoščeni obali; op. ur.). S. Emanuela Fras je na lastno željo nekaj let preživela v misijonu v Fresco. (Tudi njo je tamkaj naš urednik doživel; op. ur.) Radi zdravja se je morala umakniti v Morestel (njih samostan v Franciji; op. ur.). V Morestelu obiskuje bolne in stare ljudi, na prošnjo msgr. Boleta od „Ognjišča“ in lazarista Česnika pa povezuje naše misijonarje širom sveta. Druge in obveznosti od strani Družbe sedaj nima. Lansko leto je prišla spet v Fresco, da je spremljala dobrotnico našega misijona, ki ji je plačala pot.

V Fresco-Gbagbam je odgovorna za vodstvo s. Kristina iz avstrijske province (ki je bila tudi v Fresco, ko jih je naš urednik obiskal; op. ur.). S. Bernarda bo opustila delo v dispanzerju v Gbagbamu, kajti je že imenovan novi bolničar iz Abidjana. Sedaj vlada povsod, kjer je mogoče, nastavlja domačine.

Sedanja hiša v Fresco (prejšnjo je naš obiskovalec doživel; op. ur.) je bila zgrajena med počitnicami. Bajec Ivan, s. Kristina in s. Hermina so opravili herojsko delo. Prvega novembra je bila blagoslovljena kapelica z vsemi slovesnostmi afriških običajev. Zelo smo vesele te hiše božje zraven našega doma in se hvaležno spominjamo v molitvi vseh, ki so nam jo pomagali s svojimi darovi zgraditi. Hiša je prav tam, kjer je stala prva. Ima pa zdaj zidane sobe, šest, s tekočo vodo, kar je nujno potrebno, ker živimo v prahu in vročini.

v MALGASKE NOVICE

Prvi, ki je od Slovencev prišel v škofijo Farafangana, kjer delajo slovenski malgaški misijonarji, je bil lazarist FRANCE BUH, ki nam na svoj hudomušen način tele vesti podrobi, in sicer v svojem pismu z dne 11. marca:

„Zdravniki, zdravnice in drugi mi zelo priporočajo, naj več počivam. Moram namreč priznati, da se doma na dopustu nisem ravno božansko odpočil. Vendar mi ni žal! Morda sem tisto dirkanje doma iz kraja v kraj potem tu plačeval tam okrog božiča, ko so me zaprli v sobo in me izpustili šele za novo leto, ki smo ga praznovali čisto po slovensko. Rožni venec smo zmolili, zapeli, si zaželeli vse dobro. Bili smo pa: vsa tri dekleta iz Tangainonyja, Anica, Cvetka in Helena, iz Vangaindrana laik Jože Letonja in pa domača Klemen Štolcer in Lojze Letonja. Tako nas je bilo kar sedem Slovencev v Ranomeni za silvestrovanje.

Priporočanje skrbi za zdravje sem kar resno vzel. Ta teden sem si vzel kar pet dni, da bo vsa stara in nova korespondenca odpravljena. Čeprav še vse diši po božiču, bo pa vsak čas velika noč, kar pomeni za nas misijonarje precej dela in hoje, potrpljenja, pa tudi veselja in sreče, ki je ne pozna vsak. Tako sem ta teden v Vohipeno, od koder pišem, in da je bolj domače, mi poje Koroški oktet. Danes se manj potim kot včeraj, kajti vlaga je te dni taka, da vse teče od komolcev. Sicer sem pa zdrav, kolikor se za misijonarja spodobi.

Prihodnji teden se spet zberemo v Farafangani vsi duhovniki škofije, torej tudi Slovenci. Zato dekleta iz Tangainonyja tudi pridejo po reki in se v nekaj urah o marsičem pogovorimo. Tudi najnovejša, Helena, je po njeni izjavi srečna in vesela. Jezika se hitro uči, da jo boste kmalu samo po koži še razlikovali od Malgašev...

Jaz se na tej novi postojanki počasi uvajam, spoznavam nove ljudi, imena, navade. Le hudo mi je, ker ni pravega tuša. Ko bi bila vsaj cesta do vasi prevozna, a je taka, da še z motorjem raje ostanem par kilometrov daleč, potem pa pešačim naprej. Če mi Lojze Letonja pomaga, mislim nekaj takega urediti še to leto. Tu je voda takoj za milostjo božjo najpotrebnejša stvar.

Tudi za dekleta-bošničarke bi bilo tu pri meni veliko dela. Ljudje prihajajo neprestano po zdravstveno pomoč. Zdravila tu ima na skrbi katehist, ki se na to robo nekoliko razume. A čisto nekaj drugega bi bilo, dve pridni laiški misijonarki. Tudi do tega še lahko pride.

Naš tukajšnji škof in misijonar Slabe Janko odletita 5. maja v Evropo in v Slovenijo, kjer bosta zadnje dni maja in prvi teden junija.

Misijonar Buh zaključuje pismo z željo, naj nam post vsestransko koristni, za vstajenjsko jutro nam pa želi veselja, češ, saj smo zmagali!

Zgorci: Slovenski malgaški misijonarji hlade vročino ob Indijskem oceanu.

Skupina vodilnih mladincev v Vangaindrano, s Sušnikom in z Opekom na desni.

Rado Sušnik CM iz Vangcindrana poroča svojim staršem, da je bil bolan, o gradnji župne cerkve, o nemirih v glavnem mestu in o pomanjkanju cementa pri gradnji njegove cerkvice v Manašoi.

Čudno hitro je prišlo njegovo pismo, saj ga je on pisal sedmega aprila, njegov oče v Slovenski vasi ga je pa prejel že 23. istega meseca. Najbrže je kdo potoval v Tananarive in je pismo tam oddal na pošto, ki ga je letalo potem hitro odneslo v Pariz, od tam pa drugo letalo v Argentino. Iz pisma objavljamo vse, kar je za vse zanimivo.

„Prejšnji teden me je cel teden mučila malarija, pa še gripa povrh, da sem kar naprej bruhal in kašljal. Sedaj nimamo tukaj nobene sestre bolničarke, odkar je bila s. Marija Pavlišič prestavljena v Fort Dauphin, pa me je s. Amanda s tako ljubeznijo „rihtala“, da sem hitro ozdravel. Malo me še daje kašelj, pa ni več hudo.

Naša župna cerkev sv. Jožefa počasi napreduje. Sedaj nabijajo lesen strop, ki bo zelo lep, je pa tudi nujno potreben. Če ne bi bilo stropa, bi se od pločevinaste strehe odbijala taka vročina, da ne bi bilo za zdržat. Potem je treba še vse očistiti in opremiti. Šlo bo še veliko časa in denarja, pa zaupamo v božjo in dobrotnikov pomoč. Ostanke še tudi vsa oprema kripte, naredili smo jo pa pred vsem zaradi terena, drugače bi bilo preveč za napolnit.

Cerkvica na moji podružnici v Manašoi, ki bo posvečena sv. Vincenciju Pavelskemu, je doživela blagoslovitev svojega temeljnega kamna. Z gradnjo zaenkrat še nismo začeli, pred vsem, ker trenutno ni dobiti cementa. Že je kazalo, da ga bomo dobili v Farafangani pri nekem Indijcu v začetku marca, pa so izbruhnili nemiri in so ljudje izropali vse trgovine Indijcev, nekatere tudi zažgali. Enako se je zgodilo še v nekaterih drugih mestih. A povsod so izropali samo Indijce, ki so najbogatejši, najbolj „črno“ prodajajo in tudi Malgaše podcenjujejo. Temeljni vzrok tem nemirom je pa ljudska revščina na eni strani, na drugi strani pa oblast, ki si samo žepe polni in ji drugega ni mar. Študentje v glavnem mestu menda še kar naprej štrajkajo, sicer pa sedaj vlada po celem otoku mir. Tu pri nas ni bilo nobenih izgredov, koliko časa pa bo tako mirno, je pa težko povedati. Malgaši so po značaju sicer zelo potrpežljivi, toda vsaka mera je enkrat polna. Mogoče bodo še leta tako vse prenašali. Tudi ni videti, da bi sedanjo oblast kdo mogel ali hotel zamenjati, ker so vsi politiki korumpirani. Ali je glede Argentine kaj upanja, da se razmere v pogledu ekonomije izboljšajo? Ta teden imate obisk svetega očeta, morda bomo tudi tu kaj videli na televiziji. Na Madagaskarju pričakujemo papeža za oktober prihodnjega leta.

Tukaj je huda vročina zdaj že mimo. Dežja je bilo čez poletje kar precej, čeprav manj kot druga leta, s cikloni je pa letos Madagaskarju prizanešeno, so pa bile poplave že sredi novembra.“

Misijonar Buh nam je v svojem pismu povedal, kako se je moral okrog božiča zdraviti v Ranomeni. Tam sta zdaj stalno dva naša misijonarja, kot župnik škofijski duhovnik KLEMEN ŠTOLCER in sodelavec lazarist LOJZE

V Ranomeni so pred vhodom v vas za prihod nadškofa dr. Šuštarja in rektorja Jožeta Kopeiniga ter Vilfana postavili tale slavolok v dveh jezikih, malgaškem in slovenskem, z napisom „Dobrodošli v Ranomeni!“. Med domačini je v sredi nadškof, v ospredju pa čepi Jože Kopeinig.

LETONJA. Prvi je bil radi smrtne bolezni svoje mame nekaj več časa na dopustu in je mamo doma tudi pokopal. Njegovo pismo iz srede marca ni več tako vedro in šaljivo, kakor so bila prejšnja, ki smo jih objavili v KM, saj je pač žalost zasekala v njegov veseli značaj svojo sled, čeprav misijonar svojega humorja ne more povsem zatajiti:

„Pred seboj imam Vaše pismo z datumom 25. XI. 1985. Nanj do danes še nisem odgovoril. Groza! Takega lenuha med dopisniki KM gotovo ni bilo in ne bo. Tolaži me zavest, da sem v nečem prvi od zadnjega konca. Dobili smo tudi težko pričakovane „Katoliške misijone“, ki nas bodo, žal, razveseljevali samo še letos, kot pišete. Nekaj očetovsko vzpodbudnega bo odšlo z njimi. Žal nam je. Gotovi smo, da tako kot Vi ne bo zmožgel nihče več pihati na dušo dopisnikov. Še mene, ki sem popolnoma nepismen, ste pripravili do tega, da Vam pišem vsaj enkrat na dve leti.

Kaj hočemo, na tem svetu je eno samo poslavljanje. Kot veste, sem se minulo leto poslovil od svoje dobre mame. Naš malgaški škof je bil tako prijazen, da me je pustil leto dni prej na dopust, ko sem mu razložil, da ni nobenega upanja več za mamino ozdravljenje. Tako je imela mama oziroma smo imeli vsa družina priliko, da smo bili skupaj ob njej.

Kljub bolečini smo čutili dobrotno božjo roko. Umrla je na praznik svetega Rešnjega Telesa in vsi smo bili zraven. Ko je izdihnila, je v cerkvi zazvonilo k maši. Vsi ti drobni dogodki ob smrti so nas potrjevali v tem, da je Bog stalno z nami. Čeprav se čudno sliši, je bila mamina smrt nekaj lepega in potrdilo naše vere.

V zadnjem pismu omenjate, da nam ni treba v Ranomeni nič zidati. Trenutno to ne drži. Imamo toliko gradenj in popravil, da ne vidimo kraja. Vse podružnice, petnajst po številu, so dotrajane, premajhne, potrebne popravila. Ponekod moramo staro leseno cerkvico kar opustiti, ker je že vse tako razmajano in gnilo, da je potrebno zgraditi novo. Na misijonu je potrebno zgraditi prostor, kjer bo stal diesel motor za proizvajanje električne energije, ki bo napajala mizarske stroje. S tem bo treba najbolj pohiteti, ker mizarskih izdelkov vsi misijonarji potrebujejo. Maja, če Bog da, pride v pomoč zdravnica dr. Masletova in še eno dekle. Zaenkrat bi stanovali pri ranomenskih sestrah, kasneje jima bomo morali zgraditi hišico.

Tako vidite, da nam poleg običajnega misijonarskega dela tudi graditve ne primanjkuje. Hvala Bogu, da sta tu brata Letonja, ki se oba na zidavo tudi spoznata. (Duhovnik Lojze in njegov brat Jože, laiški misijonar, op. ur.) Oba sta izredno pridna delavca, od doma vajena slovenske marljivosti. Za Jožetom se že sedaj jokamo, čeprav bo še leto dni med nami. Molite, da ga „shecamo“, da se bo še vrnil.“

V gornjem Klemenovem pismu je pač najpomembnejša novica, da se odpravlja na Madagaskar kot laiška misijonarka upokojena, a še trdna zdravnica dr. Masle, o kateri nam je bil pred nekaj leti pisal že slovenski jezuit o. Caserman iz Resistence. In da pride z njim na delo še druga mlada laiška misijonarka, obe menda v Ranomeno, kjer že mislijo na njuno nastanitev. Res se morda začenja med Slovenci druga doba misijonskega sodelovanja! Ledina, ki jo je prvi zaoral misijonski zdravnik dr. Janez Janež, ki med Kitajci že 34 let deluje, je bila pripravljena na setev in zdaj zemlja rojeva dragocene sadove laiškega misijonskega sodelovanja na terenu.

Kratko nam je iz Ranomene pisal tudi imenovani LOJZE LETONJA CM, v pismu z dne 20. III.:

„Sedaj je pa že skrajni čas, da Ti napišem nekaj vrstic in Ti tako javim, da sem še pri življenju. Kar dolgo sem odlašal. Najbolj sem pa čakal KM in sedaj se je to čakanje tudi končalo, kajti zadnja številka z bogatim poročilom o Misijonskem simpoziju je med nami in tudi obljudba, da bodo KM še letošnje leto izhajali.

Midva s Klemenom sva se že privadila skupnega dela, saj sva sedaj že pol leta družno na delu in hodiva tudi po podružnicah skupaj obiskovat katoličane. Jaz si sam še ne bi upal na te „turneje“, razen kam bliže za kako maševanje, kajti tam je v knjigi vse napisano, kakor tudi pridiga, ki jo prinesem s seboj, da jo preberem vernikom.“

Največ pisem z Madagaskarja imamo iz Tangainonyja, kjer delujejo zdaj kar tri laiške misijonarke v pomoč že dolgo tam delujoči usmiljenki

Še slika s prve maše v novi cerkvi sv. Jožefa v Vangaindrano. V sredi škof, ob njegovi levi sedanjí superior slovenskih lazaristov v misijonu Rado Sužnik, na škofovi desni pa župnik v Vangaindranu Peter Opeka.

s. **MARJETI MRHAR**, katere pismo z dne 18. II. tule objavljamo; pripoveduje nam, kako je srečna, da se je njena zamisel laičkih sodelavk tako lepo uresničila:

„Vesela sem, da je Misijonski simpozij lepo uspel. Molim v ta namen, da bi sadovi ne izostali, zlasti v pogledu misijonskega lista in priprave laičkih misijonarjev in misijonark. Velikega pomena je njihovo vsakdanje krščansko življenje in molitev, saj zgledi vlečejo. Jaz sem Bogu zelo hvaležna, da se je ta prvi poskus tako lepo obnesel. Seveda, začetek je bil za obe strani težak. Sedaj si pa same med seboj pomagajo in nimam skrbi z njimi. Rada jim priskočim na pomoč, kjer me potrebujejo.

Njihovo delo za podhranjene otročiče in vzgojo mater je velikega pomena. Preje radi obilice dela, zlasti ko sem bila sama, ni bilo mogoče na to misliti. Pa tudi one so uvidevale, da ne morejo biti vsemu kos, zato so zdaj vzele v službo neko malgaško dekle, ki ima tehnično gospodinjsko šolo, in sa se celo dopoldne ukvarja s skupinskim in posameznih mater poučevanjem. Bog daj, da bi vse to obrodilo svoje sadove!

V sedanji vroči dobi imamo zelo veliko bolnikov, tudi do 300 na dan jih pride v dispanzer. Največ je črevesnih obolenj, ker ljudje pijejo umazano vodo. Saj poznate reko, po kateri ste se do nas pripeljali; vanjo se steka vsa umazanija, in to je edina voda, ki naj služi za vse.

Ker tukaj vladajo zelo neurejene razmere, pa tudi razne vremenske neprilike, ljudje stradajo in lačni so brez moči za delo, kar jih pa peha v vedno večjo revščino.

Zelo se je razpasla tudi korupcija in kraja, ne le vlomi v stanovanja, ampak tudi zemski sadovi niso več varni.

Seveda je vse to slaba podlaga za versko življenje, saj se poleg vsega tudi tu vedno bolj širijo marksistične ideje. Molimo, da bi se Bog usmilil teh ljudi, pa da bi mi postali sol zemlje in luč med njimi in da bi jih preko naših del vodili h Kristusu.

Če bom imela vse papirje v redu, bom šla letos malo na dopust, pred vsem radi zdravja, se pač staramo!"

Tri laiške misijonarke na misijonu s. Marjete so se nam tudi vse oglašile. CVETKA BABIČ iz Toronta, ki je nadomestila na Madagaskarju (radi študija) odišlo Dorti Tratnik, nam je poslala v objavo članek o problemu pomanjkanja stranišč med ljudmi v Tangainonyju, ki je objavljen v prvem delu revije. Kasneje, 30. marca nam pa tole piše:

„Neverjetno, kako hitro mineva čas. Kmalu bo že Velika noč. V času med novim letom in sedaj smo z Anico in Heleno imele veliko dela s podhranjenimi otroci. Vedno nam pripeljejo novih primerov. Razmere so zelo težke, zato bo pač podhranjenih še dolgo časa veliko. Ljudje si silno žele izboljšanja, a ovire so najrazličnejšega značaja, in morda je ena največjih, ker večina ljudi še ne pozna evangelijske in evangelijske ljubezni.

Ob nedeljah skušamo obiskovati oddaljenejši vasi, iz katerih prihajajo ljudje v dispanzer. Tako moremo spoznavati ljudi, njihove kraje in pota, ki jih morajo napraviti, da pridejo do nas. Največkrat gremo tudi me kar peš. Nekajkrat je bilo treba doslej tudi preko kake reke s pirogo. Z nami gre skoraj vedno Jakelina, domačinka-učiteljica, ki nam pomaga v dispanzerju. Ona in Sveti Duh nas velikokrat rešita iz zagate.

Jakelino smo zaposlile, da bi poučevala starše o pravi prehrani otrok. To razlaga posameznim ženam, ima pa tudi vsak dan na dvorišču predavanje o skrbi za zdravje. Nameravamo postaviti hišo za bolj težke bolnike, ki pridejo od daleč, in bo treba spet koga zaposliti njim v pomoč. Čim več domačinov vprežemo v to delo, tem hitreje si bodo potem vsi sami pomagali in si ostvarili, kar je treba za človeka vredno življenje. Me smo tu prav zato, da jih k temu navajamo.“

Tista, ki je prva prišla kot laiška misijonarka v Tangainony, ANICA TOMAŽIČ iz Slovenije, nas je pa 3. aprila razveselila z naslednjim pismom:

„Prav lepa hvala za pošto in za dar, ki ste ga poslali za nas v Pariz. V kratkem času smo prejele tudi dve številki „Katoliških misijonov“, ki smo jih prav težko pričakovale in jih bomo tudi pogrešale, ko bodo

Ob slovesu laiške misijonarke Cvetke Babič pred odhodom na Madagaskar v cerkvi Brezmadežne v Torontu; Cvetka sredi med očetom in materjo, ki sta v svoji plemenitosti kljub slovesu srečna ob svoji idealni hčerki.

prenehali izhajati. Upamo, da bodo „Misijonska obzorja“ uspešno nadaljevala to lepo dejavnost.

Dela imamo vsak dan več in se nam niti malo ni bati, da bi nam bilo kdaj dolgčas, sedaj pa še posebno ne, ko se s. Marjeta odpravlja v domovino na zdravljenje. Bog daj, da bi se dobro pozdravila, saj jo bomo tu zelo pogrešale. Vedno namreč tako materinsko skrbi za nas, da nam ne bi ničesar manjkalo, in tudi pri delu nam vsak trenutek priskoči na pomoč, če česa ne vemo. Vse skupaj pa goreče molimo, da bi prišel semkaj tudi kak zdravnik, saj me gotovo nismo dorasle delu, ki nas kliče. Kljub vsemu pa imajo ljudje veliko zaupanje v nas in naša zdravila, še posebej, če so to injekcije. Včasih se kar preveč zanašajo, saj potem sami nič ne skrbe za bolnika, večkrat mu še piti ne dajo. Čakajo samo, da bodo zdravila čudežno učinkovala.

V februarju in marcu smo imeli tudi tu mnogo primerov krvave grize. V tem času namreč vlada huda vročina, ljudje so žejni in pijejo kakršnkoli vodo, ne da bi jo preje prekuhali. Ne vem, kako so mogli priti do te razvade, da bolnikom z diarejo ne dajo piti nobene tekočine, misleč, da se bo tako bolezen ustavila. Iz nekaterih oddaljenih krajev so prinesli bolnike v obupnem stanju. Po večdnevni dizenteriji je od njih ostala samo še kost in koža. Medlo iskrico življenja, ki je še tlela v njih, je bilo večkrat zelo težko ohraniti in razplamteti. Še najbolj so spominjali na žive okostnjake iz nacističnih taborišč. Mogoče bi koga z zelo skrbno nego še lahko rešile, a za kaj takega nimamo nobenega prostora, pa tudi ne ljudi, da bi tam delali. Mnogo upanja nam daje gradnja hiše, ki jo mislimo postaviti ob dispanzerju. Misijonar Opeka, ki vsa zidarska dela vodi, nam obljublja, da bo končana v mesecu maju.

Meseca julija naj bi prišli iz Slovenije tudi zdravnica dr. Masletova in Marija iz Mengša. Takrat se bo okrepila postojanka v Ranomeni. V Tangainoyju bomo pa morale misliti na še kake domače sodelavke. Že sedaj imamo dragoceno pomočnico, dekle, ki se je več let pripravljalo, da bo vstopila k usmiljenkam, a zaradi zdravstvenih razlogov to ni bilo mogoče. A v tem času se je marsičesa naučila in marsikaj spoznala in dobro pozna tukajšnje navade, posebno pa jezik, pa mora ogromno storiti za napredek prebivalstva. Da bi jo le Bog ohranjal tako gorečo in pošteno!

Tudi nazadnje došla na Madagaskar, skupaj z misijonarjem Buhom, ko se je vračal, in z farmacevtko Mojco Legat, ki je že na potu omagala, kljub velikemu hrepenenju po misijonskem delu, bolničarka HELENA ŠKRABEC, ki smo jo spoznali v Tinjah in ki je doma z Notranjskega, nam je prvič lepo pisala, kar beremo v naslednjem:

„Kako lepi so bili tisti dnevi na Misijonskem simpoziju v Tinjah, zame bogati z globokimi notranjimi doživetji, posebno ob srečanju s tolikimi, za božje kraljestvo vnetimi ljudmi, tudi z Vami.

Misijonar Buh me je torej z vsemi kovčki, torbami in torbicami odžil v Tangainonyju. Konec poti? Ali pa šele začetek? Prvi stik z ljudmi, spoznavanje njihovega načina življenja, prve težave z jezikom, privajanje na novo klimo in bolezn, pričakovanje pošte in vsakokratno veselo snidenje z našimi misijonarji – taki so bili prvi početki mojega rovega, misijonskega življenja.

Iznenadena sem bila nad delom laičkih misijonark. No, zdaj sem tudi jaz že v tem. Prav te dni smo začele z novo akcijo. Ker še ni žetve riža, so mnogi ljudje v veliki stiski za hrano. Največ seveda trpijo otroci. Zdaj najbolj ogroženi prihajajo vsak dan, razen četrta in nedelje, k nam na kosilo. V ta namen sistematično obiskujemo vasi in iščemo take otroke. Mimogrede vidimo, v kakšnih razmerah živijo. Veliko je otrok, ki že dolgo niso prejeli tablet proti glistam, še niso bili cepljeni, ali pa so bolni. Vse napotimo v dispanzer, kjer kajpada pomagamo tudi mnogim odraslim bolnikom.

Otroke, ki prihajajo jest, pripeljejo njihove mame, stare mame ali starejše sestre, s seboj prinesejo tudi posodo, iz katere jedo, in žlico. Tudi za drva, ki se potrebujejo za ogenj, nad katerim se hrana kuha, skrbijo sami, prav tako za red in čistočo v hiši, kjer jedo. Kuha pa jim domačinka, ki je tega sama zelo vesela, kajti s plačilom, ki ga dobi od nas, lažje preživlja svoje štiri otroke. Mož jo je namreč zapustil. In kakšen je jedilnik? Še iščemo nove možnosti. V zadnjem kontejnerju (menda se pravi po slovensko „zabojnik“), ki so nam ga poslali slovenski misijonski dobrotniki iz Kanade, kar jim Bog tisočkrat povrni, je bilo veliko koruzne moke in riža. Soja in mleko v prahu sta bili na zalogi še od prej. Poleg tega je bilo v kanadskem kontejnerju veliko vreč mleka. Malo domiselnosti, soli ali sladkorja in še kakšno sadje pripomore, da gre kosilo bolj v slast. O, ko bi jih le videli, kako ješči so ti naši otroci! Komaj drži tisto veliko žlico, pa jo zvrhano nosi v usta, a vztraja; če mu pa le ne gre, priskoči na pomoč kdo od spremljevalcev.

Bog daj, da bi bil na ta način potem v dispanzerju vsaj kak podhranjen otrok manj! To je naša velika želja in cilj vsakdanjega dela.“

Končno še pismo od slovenskega misijonarja, ki deluje v sosednjem italijanskem misijonu Ihosy, pa je doma iz Mirna pri Gorici; to je lazarist IVAN ŠTANTA, ki tudi piše o lakoti:

„Letos imamo lakoto. Že dve leti zaporedoma smo imeli sušo in sedaj žutimo posledice. Riž se skoraj ne najde, če ga pa kje stakneš, je silno drag. Otroci stradajo. Če bi ne bilo vsaj nekoliko manjoke, bi pomirali od lakote. Novembra sem odprl malo kuhinjo za šestdeset otrok. Če me bo božja Previdnost spremljala, jo mislim vzdrževati do novega pridelka meseca junija.“

Pripis uredništva:

V Slovenski vasi v Argentini se je tamkajšnji misijonski krožek usmilil teh otrok, ki so v potrebi najnujnejše prehranitve, in je med slovenskimi rojaki kraja organiziral tudi v letošnjem postu takozvano postno misijonsko akcijo: ljudje naj bi prihranke svojega postnega pritrgovanja darovali za misijone, to pot za Štantovo naselbino invalidov in za otroke, ki jih v času lakote prehranja. Rojaki izpod zvona Marije Kraljice v Slovenski vasi so se tudi letos lepo odzvali in so skupaj misijonarju darovali nad 700 argentinskih avstralov, kar je nekako 350 USA dolarjev, vsota, ki je v težkih argentinskih ekonomskih razmerah spričo komaj 500 ljudi, ki pridejo v poštev, kar lepa, in vaščanom ter njihovemu misijonskemu odseku čestitamo in se jim zahvaljujemo v imenu misijonarja Štanta in otrok njegovega misijona! Ali ne vabi ta primer tudi druge slovenske skupnosti h posnemanju?! Za prihodnji post misli Baragovo misijonišče dati glavnemu slovenskemu dušnemu pastirju v Argentini dr. Alojziju Starcu pobudo, da tudi drugod slovenski dušni pastirji med rojaki pobudijo take misijonske postne akcije v pomoč slovenskim misijonarjem.

„SPOVEDNICA“ PO MALGAŠKO

Laiške misijonarke
v Tangainoyju
na Madagaskarju.

Trenutno je nam, laiškimi misijonarkami na Madagaskarju, poglavitna skrb, postavljati stranišča. Tu ljudje nimajo pojma o njih, sploh ne, da bi na določenem kraju opravljali svojo potrebo, ampak kjer koli: ob cesti, v kavinem grmičevju, za hišo... Sicer tudi njim človeški izloček velja za najgršjo, najbolj nečisto stvar, a nam je zato še težje razumeti, da ga pustijo kjer koli in jim še na misel ne pride, da bi skopali jamo in nad njo postavili streho in bi bili tako vsi iztrebki na enem mestu...

Da so stranišča potrebna, o tem sploh ni govora. Pri našem disperzerju vsak dan čaka kakih 60 ljudi, da bi dobili „pilkaka“, tablete proti glistam. Med njimi je veliko malih otrok z napetimi trebuščki in rdečkatimi lasmi, kar je zgovoren znak, da so polni glist. Celo nekaj živih glist smo že videli. Helena je otroku odkrila ritko, da bi mu zmerila temperaturo, toda videla je, da sta mu lezli ven dve debeli glisti. „Acaris sp.“. Malo smo zavpilo, potem pa hitro pokrile in počakale, da sta glišli svojo pot in smo mogle meriti temperaturo. Anica je hitro stopila po fotoaparat, da smo registrirale to nenavadnost.

Pa niso le gliste rezultat sedanjih navad iztrebljanja. V teh razmerah se hitro širijo še druge bolezni. Vsepovsod se sprehajajo krave in kokoši, otroci se igrajo po isti zemlji, kjer so iztrebki. Pride deževje in vsa ta nesnaga se razleze in odteka v reko, iz katere ljudje zajemajo vodo za kuho, za pranje ali za pitje. Me skušamo ljudi o tem poučevati. Kadar gremo med nje v vas, Anica vzame s seboj knjigo, v kateri je

zarisano enostavno stranišče na prostem in človek v njem pri potrebi (glej sliko zgoraj, ki jo je narisala po knjigi Cvetka Babič).

Nekega četrtna smo se ustavile sredi ceste, da bi se z znanecem pozdravile po tukajšnji navadi. Pogovor je privedel do stranišča. Anica je vzela s torbe tisto knjigo. Ker slike vsakega zanimajo, se je hitro nabrala gruča ljudi, vedno večja je bila. Čim več ljudi se je nabiralo, tem glasnejša in živahnjša je bila debata, za naše pojme kar preživahna, da nam je postajalo kar nerodno. Smuknile smo v prijateljsko hišo in tam ostale, dokler se ni vse pomirilo.

Ko smo tisti dan hodile po vasi, smo tudi izrazile željo, da bi se rade pogovarjale z vaškimi poglavarji, kajti oni bi mogli potem vplivati na ostalo prebivalstvo. Nismo pa tedaj našle niti enega doma, samo ženo enega smo srečale in se z njo zmenile, da ga pridemo v nedeljo popoldne obiskat. Tako smo upale, da bomo vsaj z enim poglavarjem prišle v stik, kar bo dobro za začetek.

Kako so nas presenetili! Tisto nedeljo zjutraj po maši prihiti k nam s. Albina z enim od poglavarjev, češ da smo vse povabljeni na njihov sestanek! Na hitro smo se malo zbrale, vzele fotografske aparate s seboj in se odpravile s s. Albino na zgodovinsko srečanje. Tam je bilo zbranih kakih 25 poglavarjev. Seveda je treba vsakega posebej pozdraviti. Ko smo sedle, so se nam lepo zahvalili za naš obisk. S. Albina se je pa v našem imenu lepo zahvalila, da so nas povabili, in tudi izrekla našo idejo o namestitvi stranišč.

Hvala Bogu za s. Albino! Kot domačinka, ki dela v Tangainonyju že 40 let, je pogosto naša zaveznica in svetovalka pri spoznavanju skrivnosti in navad malgaškega, prav za prav tangainoyjskega življenja. Ona je vodila ves razgovor, me smo pač vsemu, kar je rekla, prikimavale... Ob koncu so se poglavarji izjavili, da bodo vse lepo premislili in se pogovorili s sovaščani, nato pa se poslovili. To je bilo 7. decembra.

Naslednji dan sem zarisala veliko sliko stranišča, da smo jo navešile v dispanzerju, ki naj bi bila nam in ljudem v oporo pri poučevanju. S. Anica in s. Helena sta pa šle po vasi še naprej o tej stvari govoriti.

No, danes smo že 11. februarja, pa ni še nobenega stranišča v vasi, razen dveh izrednih primerov, ki sta stala že, preden smo me prišle v vas: enega ima protestantski pastor, drugega pa najstarejša žena v vasi, ki je bila med prvimi krščenimi pred 75 leti. (Seveda so stranišča tudi na misijonu.) Pač pa še ni bilo stranišča pri dispanzerju in smo zdaj najele delavca, ki nam postavlja stranišče. Upamo, da bo kmalu gotovo in bo viden in šolski primer o tem, kako se to uredi...

Op. ur.: Tako naše laiške misijonarke doživljajo pri svojem idealnem prizadevanju, pomagati ljudem, tudi kako razočaranje. Molimo zanje, da bodo kljub temu vztrajale v delih ljubezni do malgaških bratov in sester, predvsem iz zavzetosti za božje kraljestvo med njimi!

**Ko pomagamo slovenskim misijonarjem, pomagamo
bratom in sestram po Afriki in Aziji!**

NAŠI MISIJONARJI PIŠEJO

A Z I J A

TAIWAN

Od tam nam kratko piše maryknoški duhovnik FRANC REBOL koncem marca:

„Prav lepa Vam hvala za ček in za pismo! Omenjate novo slovensko misijonsko pomlad. Kaže, da cvete v domovini. Poklicev za duhovnike in redovnice in laiške misijonarje je še kar nekaj. Vsekakor več, kakor pa naših maryknoških po vseh Združenih državah.“

HONGKONG

Od tu nam piše sredi marca salezijanski misijonar STANKO PAVLIN sledeče:

„Kot mi pišeš, boste v Buenos Airesu s tradicionalnimi misijonskimi tombolami nadaljevali, in bom zato tudi jaz nadaljeval z mojimi pošiljkami svojiskih kitajskih stvari.“

Tukaj se lepo pripravljamo na velikonočne praznike. Bolj intenzivno poučujemo naše katehumente za prejem krsta. Veselimo se, ker bomo samo pri nas mogli v občestvo katoliške Cerkve sprejeti spet kar 150 bratov in sestra kitajske narodnosti.

Po Veliki noči bo tudi naš kitajski župnik pustil faro sv. Frančiška Asiškega in bo šel za župnika na drugo faro sv. Petra in Pavla, tudi tu v Kowloonu. Bil je zaposlen na tej fari že kot kaplan in potem kot župnik vse do danes, se pravi, kakih

Misijonar Rebol, marijknolec, pri kitajski družini na svojem misijonu na Taiwanu.

Stare Kitajke na romanju v družbi z s. Miklavčič (levo) in Stankom Pavlinom SDB (desno).

15 let. Naši farani ga bodo verjetno zelo pogrešali. To je fara, v kateri delujem (poleg drugega) tudi jaz. Poleg mene je vsaj malo deloval z nami neki star misijonar, ki so ga pa pred dvema tednoma našli v sobi mrtvega. Farni kaplan Mehikanec, kakor tudi jaz, se bova morala sprijazniti z novim kitajskim župnikom, kar bo sicer zame lahko, ker jaz pridem in grem, morda bo pa težko za mehikanskega kaplana. Dosedanji župnik je bil človek brez kompleksov, z vsemi je mogel lepo delati, samo da je šlo delo lepo naprej, kar je nekaj izrednega za tukajšnje Kitajce.

Iz domovine mi je pisal duhovnik Stane Kerin in me prosil, naj kaj napišem za „Misijska obzorja“, ki načela izhajati meseca marca. Tako bom moral spet začeti „z začetka“... S „Katoliškimi misijoni“ smo bili stari znanci in je bilo zato vse

lažje. Kajpada bom počasi začel tudi jaz pisati tja...“

V istem mestu deluje tudi s. ANICA MIKLAVČIČ, kanosijanka, ki nam je v začetku meseca januarja poslala več drobnih, za misijonsko tombolo v Buenos Airesu zelo pripravnih stvari, zraven pa tole napisala:

„Smo polni priprav na veliko slavnje kitajskega Novega leta, ki traja kar mesec dni. Vse se prenavlja, staro odmetavajo in so teh stvari celi kupi po cestah. Povsod blišče napisi „Fu“, s katerimi kličejo in voščijo srečo, v rdečih črkah, po vratih, oknih, zidovih. To je veselje za te ljudi, in mi se veselimo z njimi!“

INDONEZIJA

Iz glavnega mesta na Javi, Jakarte, nam je pisala uršulinka s. DEODATA HOČEVAR in nam poslala lep sestavek o misijonskem delu med

indonezijskimi reveži. Zahvaljuje se za poslani ji denar in zagotavlja, da bo vse porabljeno za uboge, ki jih je povsod dovolj, tudi tam, in vsi pričakujejo pomoči. Zahvaljuje se za pošiljke Slovenske kulturne akcije in s skrbjo vprašuje, ali bomo morda opustili tudi tisk slovenskih knjig in revij, ker bodo „Katoliški misijoni“ prenehali izhajati... Sporočili smo ji, da se bo z vsem drugim slovenskim tiskom v Argentini, če Bog da, nadaljevalo slej ko prej.

INDIJA

Naš odlični sodelavec o. JOŽE CUKALE S.J. nam dne 16. III piše iz svojega Keorapukurja v Bengaliji, da so tudi njega povabili k sodelovanju pri „Misijonskih obzorjih“, in vidimo, v prvi številki tega novega slovenskega misijonskega lista, da ne brez uspeha, kajti je objavljen originalen Cukalov članek, opremljen s tremi pomembnimi fotografijami. On se pa v pismu izraža še o drugem zanimivem povabilu:

„Od Bože Pleničar sem prejel povabilo k sodelovanju pri misijonski knjižici, ki jo bodo izdali v Ljubljani za oktober, misijonski mesec. Nekaj sem napisal, a njena želja je, naj napišem kaj o sebi. Mislim, da hoče predstaviti Sloveniji za Misijonsko nedeljo vse slovenske misijonarje skupaj v knjižici.

Naš provincijal in moj prijatelj p. Alojzij D'Souza S.J. je postal škof v Rajgandžu na Severu med Šantalci. Mislim, da se že uči jezika tega ljudstva, ki gre v milijone in je še pred nedavnim živelo in lovilo po džunglah, pa sta jim čas in Cerkev pokazala lažje življenje. Zato so se ustavili na poljih med Bengalijo in himalajskimi gorami. 17. maja bodo novega škofa posvetili. Morda se tudi jaz udeležim. Odločil sem se pa,

da kmalu potem odidem na duhovne vaje v Rizukež pod Himalajo, ki jih bo vodila konvertitka, parsijka sr. Vandana po indijskem načinu: Bog je lepota in tišina. Katoliški mistik Eckehard ponavlja: Ničesar ni bolj bogupodobnega kot molk. Božje srce je tišina Boga. Morda Ti o vsem kaj napišem, ko se vrnem.

Prejel sem ček zase in za m. Terezijo, srčna hvala!“

Na drugi strani velemesta Kalkuta deluje v katoliškem romarskem kraju Bandelu s. TEREZIJA MEDVEŠČEK iz družbe Hčera Marije Pomočnice, ki nam je zadnje čase pisala dve pismi, iz katerih navajamo tele vstave:

Dne 11. januarja se zahvaljuje za poslano ji pomoč in pismo ter pravi:

„Bog in Marija naj bosta plačnik Vam in vsem, ki so morda z velikimi žrtvami pripomogli k temu daru. Povem Vam: ne le jaz sama, ampak tudi vsa tukajšnja katoliška skupnost molimo vsak dan posebne molitve za naše dobrotnike; posebno kadar gremo v bližnjo cerkev čudodelne handelske Marije, molimo za naše prijatelje po svetu.

Presenetila me je vest glede spremembe slovenskega misijonskega lista. In ne vem, ali bi Vam čestitala k temu, ali bi izrazila sožalje. A ker Vi pravite, kako bo to dobro, zupam in molim v ta namen.

Pater Cukale me je zadnje čase že dvakrat obiskal, enkrat s svojo nečakinjo, ki ga je obiskala v Indiji, drugič z nekim belgijskim jezuitom. Seveda, vselej, kadar koga pelje k Bandelski Mariji, se oglasi tudi pri meni.

Veselim se, če bo res prišel od Vašega krožka paket z obleko za moje sirote. Za Božič smo mogli obdariti 500 mladih in 100 starih ženic z raznimi stvarmi, ki jih dobimo.“

Iz Bombaya nam je 24. februarja

pisala s. KONRADINA RESNIK, ki se tudi zahvaljuje za denarno pošiljko in izraža skrb glede novega misijonskega lista v Sloveniji, potem pa pravi:

„Moje delo je zelo omejeno. Ne delam več v bolnici, pač pa delam to in ono, največ šivam. Zdravje se mi še ni zboljšalo, vesela pa sem, da si morem sama v vsem postreči, kajti tu je nekaj sester moje starosti, ki so še na slabšem kot jaz.“

Salezijanski brat LUDVIK ZABRET nam piše iz kraja Nashik sledeče koncem februarja:

„Prav lepa hvala za 600 dolarjev! Obrnil jih bom za vzdrževanje novih poklicev, nekaj pa tudi v pomoč našim revnim družinam, ki šolajo sina ali hčerko in prosijo za pomoč za nje, sicer jih bodo morali poslati na

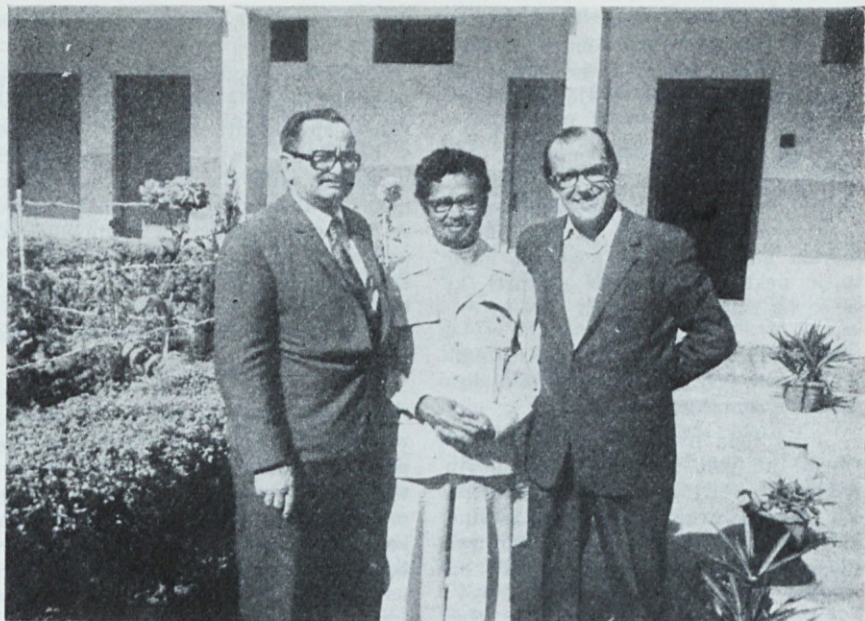
delo kamorkoli, če ga bodo sploh dobili.

Letos bom po šestih letih dela v Nashiku moral način mojega delovanja spremeniti. Bil sem 4 tedne v bolnišnici, kajti se mi je ponoči v pljučih nabirala voda in me je po nekaj urah spanja dušilo in pa noge so mi zelo zatele. V bolnišnici so ugotovili, da mi je srce preveč razširjeno in da ena zaklopka pušča. Tako bom moral bolj počasi delati, dokler ne napoči dan, ko me bo Jezus sprejel k sebi.

Če bo božja volja in dobim dovoljenje za povratek v Indijo in se mi zdravje preveč ne poslabša, mislim poleti na obisk domovine. Ko se vrnem v Indijo nazaj, še ne vem, kam me bodo tam dali. Letos je 40 let, kar delam v Indiji, večina na kmetijskem področju. Uredil sem kar tri

S. Terezija Medvešček skupaj z mladimi iz Bandela okuša sladki sadež sadu „mango“.

Dva slovenska salezijanska brata, Ludvik Zabret in Ivan Kešpret z domačim novomašnikom v sredi.

kmetijske naselbine: Sogoya Thotam, ki letos postane kmetijska univerza, Sulcorn-Goya, kjer ste me obiskali, sedaj v manjši meri pa Nashik. Moje mčči, ki so bile včasih kar neizčrpne, začnajo pojenjati in se bo treba navaditi na kaj lažjega. Veseli me, da boste tudi Vi izpregli in misijonski list prepustili drugim v delo; vsak se prej ali slej izčrpa.“

A F R I K A

BURUNDI

Hvala Bogu, še eno pismo iz te dežele smo dočakali! Iz kraja Rukago nam pišeta AVGUST HORVAT in JOŽE MLINARIČ, oba salezijanska duhovnika, 19. III.:

„Praznik sv. Jožefa. Tu v Burundiju ga ne slavijo toliko, ker so ga bolj prenesli na prvi maj. Mi v Ru-

kago ga pa slovesno obhajamo, ker goduje naš šef, Jože Mlinarič.“ Tako začne pismo njegov sobrat Gusti in nadaljuje: „Danes prideta še usmiljenki iz Kiyange, in pa naše sestre dorotejke, pa bomo vsi skupaj imeli najprej skupno molitev in pa večerjo, ki se zaključi s predvajanjem filma. Zdaj pa izrabim časek, ki mi je na razpolago, da se zahvalim za Tvoje lepo pismo in za dar v njem, ki je prišel v prave roke in se zanj lepo zahvaljujeva oba.

Z Jožetom načrtujeva, da še enkrat pred odhodom — tam za Veliko noč — obdarujeva naše reveže. Potem pa pot pod noge kam drugam. Najini predstojniki tam v Rwandi in Zairu še niso nič gotovega sporočili. Računava, da ostaneva tu sredi Afrike, ali v Rwandi ali pa zraven, na tem

koncu Zaira. Mogoče bomo skupaj z našim novim misijonarjem Danilom Lisjakom, ki je trenutno v Butare v Rwandi.

Ko zapustiva Burundi, misliva najprej še malo v domovino pogledat. Najin sbrat iz Brazilije, ki si ga Ti pri nas doživel, je že dobil odklonjeno vizo, a je še tu, pa gre kmalu domov in potem ne pride več nazaj v Afriko. Tudi Jožetu so vizo odbili; zdaj pa čaka to mene. V začetku aprila bom namreč še jaz zaprosil za odobrenje bivanja v deželi, a ni nobenega upanja, da bi ga dobil. Oblast je sklenila, da počasi vse misijonarje izžene. V Kiyangah sta ostali le še dve sestri: naša Bogdana in španska sestra; ostali dve sta črnki. Vse ostale sestre usmiljenke so že odšle in zaprle vse postojanke, razen Kiyange. Enako je z našimi sosedami na oni strani cerkve, sestrami dorotejkami, Italijankami; ostala jim je le še ta postojanka v Rukago in štiri sestre v njej; kmalu bo še ena odšla.

Po novem letu je oblast prepovedala vsakršen pouk verouka v šolah in tudi vse verske sestanke, obenem je prepovedala tudi vso versko dejavnost med tednom. Mi imamo verouk za vse otroke, tako za one iz bivše župnijske šole kot za otroke iz državne osnovne šole ob sobotah popoldne in ob nedeljah po mašah. V drugih župnijah imajo verouk samo za prvoobhajance in birmance. Za druge nimajo prostorov; res je pa tudi, da se ta ali oni domači duhovnik ne znajde v razmerah. Za nas predstavlja veliko tolažbo, da smo za vse podružnice oskrbeli cerkve, kjer se bodo verniki mogli zbirati vsaj k molitvi.“

Vrstice, ki jih je Jože Mlinarič pripisal pismu Hrvata, se glase med drugim: „Slovo je vedno težko, a v

toliko je za nas lažje, ker nam nihče ne prireja kakega slovesa, niti ne prejmemo nobene zahvale od škofa; edino, kar prejemamo, so brce od strani države in še s tatovi in rasisti nas zmerjajo. Žal nam je radi revežev in otrok!“

Iz Burundiju sosednje male države Rwande nam je iz kraja Mukungo pisala usmiljenka s. ANKA BURGER koncem februarja:

„Nedavno tega sem prejela iz Pariza obvestilo, da ste tam zame nakazali misijonski dar. Velik Bog plačaj v imenu vseh ubogih! Tu nam ne manjka dela. Ostali sva samo dve medicinski sestri za vse, pa kar gre. Ob vseh obveznostih dnevi hitro beže, da se jih kar ne zavedamo. V nedeljo 22. februarja smo imeli dan bolnikov, določen od države. Bolnikom smo pripravili malo praznika, imeli smo tudi mašo pred dispanzerjem. Po maši smo jih malo pogostili in obdarovali, pa tu taki prazniki seveda ne minejo brez domačih plesov. Bilo je res pri srčno.“

Gotovo že veste, da se nam je pridružil še en Slovenec, salezijanec Danilo Lisjak. V Rwandi je od meseca oktobra. Enkrat sva se že srečala. Tudi s s. Vido Gerkman se srečava od časa do časa. Zdaj je v kraju Nembi v provincialni hiši in dela v bolnišnici.

Iz Burundija bodo pa vsi šli čez mesec dni ali dva. Ubogi ljudje, ki bodo sami ostali.“

ZAMBIJA

Iz Lusake je članu misijonskega krožka Slovenske vasi pisal v začetku februarja o. LOVRO TOMAŽIN S.J. med drugim tudi tole:

„Kako je potekala in izpadla Vaša misijonska tombola? Prav 2. januarja letos smo se vsi slovenski misijonarji zbrali, da skupaj proslavimo

vstop v novo leto, se malo pogovorimo o delu in problemih, in smo se tudi Vas in Vaše tombole spomnili ter pri skupni maši tudi za Vas molili.

Moje delo: Vodstvo duhovnih vaj za laike, odrasle in mladino, največ v Domu duhovnih vaj, nekaj tudi po župnijah, posebno tistih, ki so bolj oddaljene, in to praktično vsak teden. Pri Marijinem krožku si prizadevamo, da bi gradnjo Marijinega svetišča spravili z mrtve točke. Lepo prosim, pomagajte nam s svojimi molitvami! Delo pri Marijini legiji napreduje; gre pred vsem za to, da bi legionarje in po njih vse druge vernike duhovno poglobili, da bi bili res aktivni kristjani.“

Z bolj obširnim pismom se nam je oglasil iz Ketcndwe o. JOŽE GROŠELJ S.J., z dne 11. februarja. Tako le med drugim poroča:

„Gotovo si slišal, da sem bil doma. Oče ima raka in konec novembra sem šel domov za šest tednov. Zdaj pa čakam, kdaj pride žalostna novica... Tukaj je med tem delo precej zastalo. Lani smo začeli z delom za obnovo podružničnih cerkva. Prvi dve bi bili obnovljeni, če bi bil na misijonu, do Božiča. No, bosta pa do Velike noči. Za njima čakajo še druge. Saj je bilo vse temeljito zanemarjeno. Odkar je Tomažin odšel leta 1973, so sicer zgradili eno cerkvico in drugo napol. To zadnjo je gradil Janez Mujdrica, ki pa je moral oditi, še preden je bila gotova. Ko sem prevzel župnijo, so se ljudje takoj „pritožili“, da cerkev še ni gotova. „Pa boste kaj prispevali?“ „Nimamo denarja,“ so rekli. „Dobro, če nimate denarja, kaj pa rogoznice, ki jih delate in prodajate? Naj vsaka družina daruje eno, pa bo že nekaj.“ Pa so res začeli. Jaz pobrem rogoznice in jih jim brezplačno odpeljem v mesto, kjer

jih dobra gospa Mukuma v Lilandi prodaja (brez vsakega dobička zase). Z izkupičkom popravljamo in dokončavamo cerkev. Iz Mwalilije, kakor se tistemu kraju reče, se je ideja prenesla po vsej dolini in tako bomo na isti način popravili vseh pet Tomažinovih cerkva, pa še tisti dve, ki sta bili tu že pred njim. Če Bog da zdravje (in ljudje dovolj sredstev), bomo bogoslužne prostore primerno uredili.

Veliko težje pa je v duhovnem oziru. Se mi kar toži za tistimi množicami pri Svetem Kizitu, ki si jih Ti tedaj, ko si nas obiskal, filmal. Cerkvene poroke pa sploh niso bile popularne v teh krajih. Obisk nedeljske maše v veliki meri zavisi od letnega časa in dela na polju, pa tudi nočnih popivanj.

Letos bomo praznovali 75-letnico misijona in 50 letnico blagoslovitve župnijske cerkve. Premišljujem, kaj bi se dalo napraviti ob tej priložnosti. Občutek imam, da so se v tej dolini ljudje že naveličali krščanstva. Vedno bolj pa tudi verjamem sv. Tomažu, da mora človek uživati neko temeljno blagostanje, da se sploh lahko zanima za duhovne stvari. Tukaj je beda strašanska, saj niti osnovnih živil ne morejo kupiti. Zato lakota marsikje gleda v lonec, posebno zdaj, zadnje mesece pred žetvijo. Dežja je bilo zaenkrat še kar dovolj, da bi le ne bilo suše zdaj ob dozorevanju. Naslednje tri mesece bodo ljudje večinoma prenočevali na polju. Podnevi jim hodijo v škodo opice, ponoči pa divji prašiči. V bolj obrobni vseh pa razsajajo levi, ki ubijajo krave, in leopardi, ki kradejo koze. Tako imajo naši ljudje kar precej pokore v postnem času, le da je druge vrste kot v Evropi ali Ameriki.

P. Mujdrica in jaz bova imela letos zadnje obljube. Sklenila sva, da jih

bova izrekla kar na dan sv. Jožefa Delavca in to pri Svetem Kizitu. Saj sem tam res pustil dovolj znoja, Janez se bo pa spominjal svojega truda po tej dolini.

Tukaj se je naša skupnost nekoliko povečala. Kot se mogoče spomniš iz mojih prejšnjih pisem, sva bila v začetku samo dva: Jan, ki je učil in še uči verouk na gimnaziji, in jaz, ki se pa cteпам s faro in z gospodinjstvom oziroma gospodarstvom; kar so opravljali nekoč redovni bratje, danes, ko bratov ni več, delajo hišni predstojniki. No, zdaj so nama pa dali brata in to še precej mladega Poljaka. Tukaj naj bi se učil jezika in župnijskega dela. Pa se rajši vrti okrog bolnišnice, kjer je nekaj poljskih sester; mu pač poljščina boljše teče...“

ZAIRE

Iz kraja Kole v notranjosti te velike afriške dežele smo s posebnim veseljem prejeli pismo Kristusove sestre MOJCE KARNIČNIK, s posebnim veseljem zato, ker je korespondenčna zveza s to pokrajino zelo težka, pa tudi zato, ker nam je pismo potrdilo prejem denarja, ki smo ga sestri poslali. Berimo:

„Pred približno dvema tednoma je prispelo Vaše pismo s čeki za 665 dolarjev. Bog povrni Vam in vsem dobrotnikom tisočkrat! Saj je pravi čudež, da vse to zmorete, če pomislimo na težko ekonomsko stanje mnogih naših rojakov po svetu. Z velikim spoštovanjem gledam te čeke, saj sem prepričana, da so dolarji, ki jih predstavljajo, dar marsikatere „uboge vdove“, da se za njimi skriva premnoga žrtev, odpoved in žalji na delavnih rokah...“

Spet nekaj vesti iz Koleja: To pot ne bodo prav vesele. Letošnje leto nam je prineslo že več epidemij. Oš-

pice kosijo med našimi malčki, da je res žalostno. Kakih 30 jih je v teh tednih umrlo samo v bolnici, koliko pa po domovih, pa sploh ne vemo. Nekatere družine so zgubile po več otrok. Saj imamo uvedeno cepljenje, a kaj, ko se mnogim ne zdi potrebno dati cepiti otroka, ki je zdrav... Prave kontrole med prebivalstvom pa sploh ni. Smrt je kosila celo med otroki naših bolničarjev in smo prav na podlagi tega ugotovili, da tudi oni niso dali cepiti svojih otrok... Kako se človek ne bi jezil zaradi tolike malomarnosti?!

Tudi steklina je našla pot k nam v Kole. Okrog novega leta so psi, ki so sicer zelo pohlevni, postali na lepem zelo popadljivi. Napadali so in grizli mimooidoče ljudi, zlasti še otroke. Sprva je bilo med prebivalstvom precej preplaha; enega psa so takoj ubili, drugega je imel veterinar dva meseca na opazovanju. Seveda se je naša sestra-zdravnica takoj pričela zanimati, če je iz Kinshase mogoče dobiti cepivo proti steklini, a ko smo izvedeli za ceno, smo se vsi prišli za glave: 8.000 zairon na osebo! Kdo si pa more kaj takega privoščiti?, so tarnali ljudje. In resnično, nihče nima tukaj toliko prihrankov.

Ko se je strah radi stekline že malo polegel, ker smo upali, da psi, ki so grizli, še niso bili stekli, sta pa v enem tednu prišla v bolnico dva fanta dvanajstih let z vsemi znaki te strašne bolezni. V kratkem času sta oba umrla. Seveda je ponovno — in to pot čisto upravičeno — nastal med ljudstvom preplah. Rekle smo si, da cepivo moramo dobiti, naj stane, kar hoče! Toda, kdo ga bo plačal? Pa sta prav tiste dni prispeli zame dve pismi od naših rojakov iz Amerike; prvo od Misijonske znamskarske akcije, drugo od Vas, obe pa sta vsebovali čekov skupaj za nekaj čez 1.100 dolarjev. Rešitev! S tem

denarjem bomo plačali cepivo, smo sklenile. Takoj smo ga nujno naročile iz Kinshase in vsi smo nestrpno čakali, kdaj bo cepivo od tam prišlo. Na srečo je prišlo z letalom že čez kake tri dni. 16 oseb je bilo takoj cepjenih, posamezniki iz bolj oddaljenih vasi pa so prihajali še naslednje tri dni. Ostaja nam ga še za dve osebi... Kot prispevek za cepivo smo zahtevale 500 zairov na osebo (med tem ko nas stane 8.000...!). Med tem so tukajšnje oblasti izdale nalog, da morajo biti ubiti vsi psi, ki niso dobro nadzorovani. Sedaj komaj še vidiš kje kakega psa. Tako upamo, da je ta nesreča za nami...

V tretje gre rado, se je tudi tokrat izkazalo. Obiskala nas je še neka očesna bolezen, prava epidemija, katero imenujejo APOLO, ker se je menda prvič pojavila v svetu tisto leto, ko je vesoljska ladja oz. raketa pristala na luni. Značilnosti te bolezni so: močno zatekle veke ter rdeče, pa skeleče in neprestano se solzeče oči. Le te so pa tudi zelo občutljive za sončno svetlobo, zato so si vsi bolniki, ki so to zmogli, nabavili sončna očala. Vsak dan je bilo videti po naših poteh in stezah več temnih očal... Menimo, da je za to boleznijo zbolelo vsaj polovico prebivalstva. Zdaj je bolezen v glavnem že za nami, le tu in tam se pojavi še kak primer.“

TOGO

Koncem februarja nam je iz kraja Kande pisal p. EVGEN KETIŠ OFM, ki nam je v prejšnjem pismu javil, da namerava zapustiti Togo. Zdaj nam pa sporoča sledeče:

„Res Ti lepa hvala za poslani denar! Tako bom mogel poravnati vse dolgove in oditi na počitnice v domovino s čistimi računi. Senčnik nad prostorom, kjer se zbirajo romarji v Santeju, je v glavnem končan in

smo že imeli letno romanje lepo v senci. Res je dobro služil. Sedaj mi še ostane ponarediti to in ono; seveda bo ostalo še marsikaj, kar bo treba storiti za postojanko.

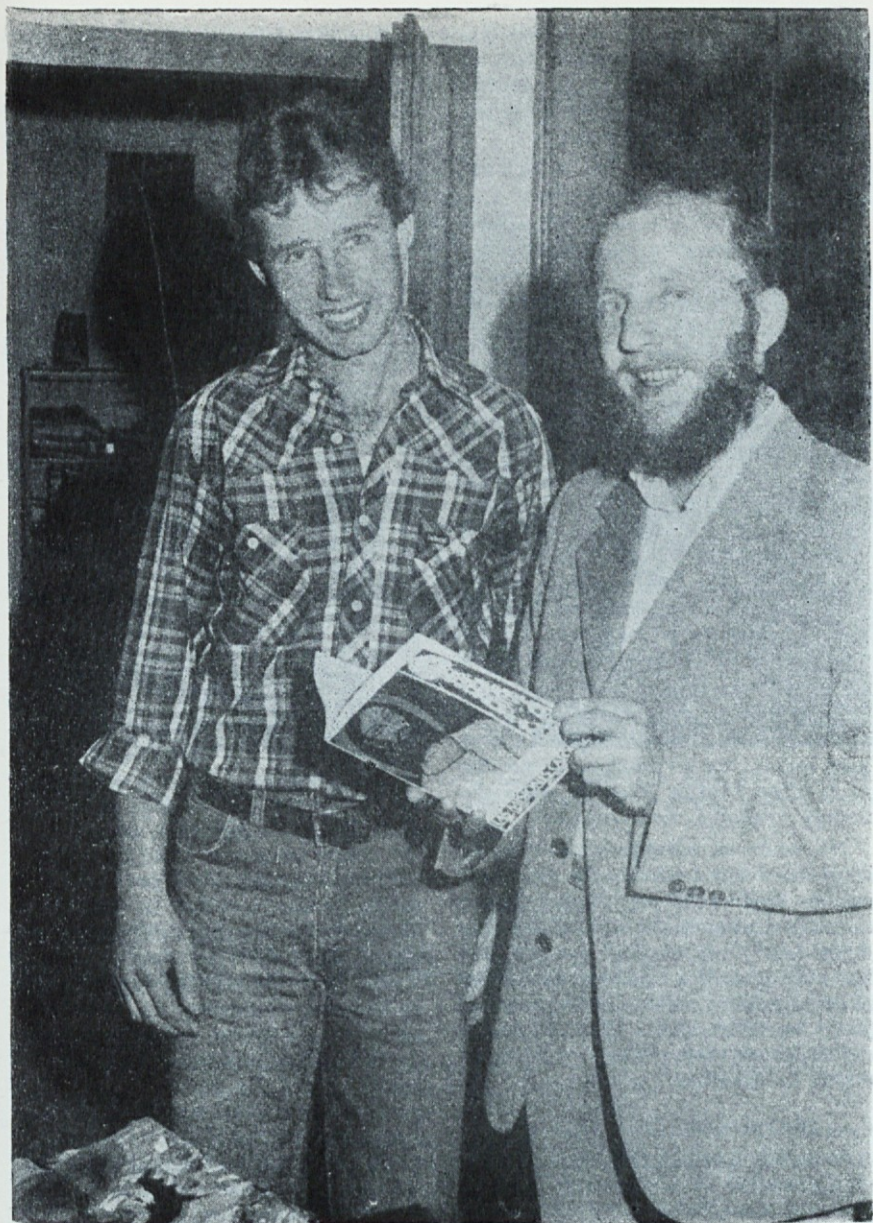
26. aprila pohitim k p. Hugonu Delčnjaku, ki deluje v deželi severno od Toga, v Centralno-afriški republiki, in tam bom ostal dva tedna, nato pa v Slovenijo na dopust.

P. Milan Kadunc ostane na misijonu, kjer je, in bo verjetno dobil pomoč. Glede moje bodočnosti še ni nič določenega. Vsekakor bom še naprej ostal v misijonskem delu. Ko bom enkrat v Sloveniji in se pogovoril s p. provincijalom, bom mogel kaj več povedati.“

P. MILAN KADUNC OFM, ki ga omenja p. Evgen, se nam je tudi oglasil iz Toga. Njegovo pismo ima dva dela; prvi del je poseben za nas, drugi pa je okrožnica vsem njegovim prijateljem. Najprej podamo to, kar je posebej za nas pisal v začetku meseca aprila letos:

„Iskrena hvala za Tvoje pismo in priloženi ček! Po dolgem času Ti spet pošiljam nekaj vrstic, ki Ti povedo, da sem, kot vedno, preobremenjen z delom, pa da sem čvrstega zdravja in da Te na noben način nisem pozabil, kot si morda misli. Ko prebiram „Katoliške misijone“, se mi včasih zdí, da Vi v zaledju večkrat storite več kot mi tu. Sam zase mislim, da nikoli ne storim dovolj, pa čeprav letam in drvim iz kraja v kraj, da sem zvečer povsem izčrpan. Kljub temu menim v Togu ostati še dolgo, dokler mi bo pač zdravje dopuščalo.

Pater Egon že šest let ni šel na dopust in gre letos po Veliki noči. Spotoma pa misli obiskati patra Hugona Delčnjaka v Centralno-afriški republiki. Njegovo župnijo so prevzeli misijonarji Božje Besede in ne bi

Misijonar Milan Kadunc OFM iz Toga na obisku v domovini skupaj z bivšim laičkim misijonarjem Markom Vilfanom. O. Kadunc ima v rokah „Katoliške misijone“; on nam je slika tudi poslal.

imeli nič proti, ako bi p. Evgen kar tam še naprej ostal, a škof želi, da se po vrnitvi spravi na drugo področje, saj je več župnij praznih in misijonarji smo zelo zaposleni.“

Skupno Milanovo pismo vsem misijonarskim prijateljem se pa glasi:

„Minili so štirje meseci, odkar sem Vam poslal podobno okrožnico za božične praznike. Smo že v drugi polovici postnega časa in velikonočni prazniki se hitro bližajo. Si predstavljate, da je pred temi prazniki veliko duhovnih priprav: duhovne vaje za prvoobhajance, pa za tiste, ki bodo krščeni na velikonočno vigilijo, in seveda veliko spovedovanja. Letos bo v moji župniji le kakih 30 odraslih krščenih, kajti smo bolj zahtevni. Kdor ni redno obiskoval krščanskega nauka ali ni bil reden udeleženec pri nedeljski službi božji in tudi ni sodeloval pri kakem skupnem delu na župniji, temu se po navodilih Cerkve krst odloži; za Cerkev je danes važna najbolj kvaliteta kot kvantiteta.

V mesecu maju imamo birmo in potem v juliju še novo mašo že tretjega duhovnika te župnije, ki bo edini iz naše škofije letos in osmi duhovnik v škofiji med domačini.

Na srečo mi zdravje služi in se na sploh tu dobro počutim. Te dni vlada velika vročina in se potimo kot v sauni. Vsi upamo, da nastopi deževna doba kmalu in da nas bo vsaj za trenutke ohladila, obenem pa rešila pereči problem pomanjkanja vode, da je ne bo treba hoditi iskat kilometre daleč, pa še tam čakati v vrsti na vedro te tekočine.“

SLONOKOŠČENA OBALA

O naših misijonarjih oziroma misijonarkah te dežele imamo najprej pismo s. EMANUELE FRAS iz družbe Frančiškank Brezmadežne, ki delujejo tamkaj; piše nam iz Francije:

„Res sem bila vesela, da sem mogla spet preživeti dva in pol meseca med našimi sestrami v Fresco in Gbagbam, saj so mi ti kraji kot drugi dom. Dva dni smo bili vsi skupaj tudi z obema bratoma Bajec, ki tudi delujeta v tej deželi.

Prilagam Vam slike nove naše hiše v Fresco in majhne kapelice zraven, v kateri je stalno Najsvetejše.“

Imamo pa tudi pismo dveh sester, ki delujeta tamkaj na misijonu. 19. februarja nam je pisala s. BERNARDA JURKOVIČ:

„Šele sedaj se Vam zahvalim za poslano dolarje, ki so prišli res v pravem času. Po dolgih pogovorih in premišljevanju smo se odločili, da v Gbagbamu zgradimo cisterno, in to zadaj za našo hišo tamkaj, kajti v deževni dobi pade veliko dežja, naša hiša ima pa veliko streho, s katero bo napeljana deževnica vanjo, tako da bo vodnjak mogel držati vsaj 100 m³ vode. V novembru smo začeli s kopanjem, kar ni bilo majhno delo, ker smo kopali v globino 4 metrov. Delavci so bili zelo zadovoljni, čeprav je bilo naporno, ker so dobili delo in z njim zaslužek. Ko je bila ta globoka jama izkopana, je bilo treba dobiti dobrega zidarja, narediti cementne bloke, dobiti prevoznika za pesek, mivko, cement in sploh vse, kar je bilo potrebnega za nekaj solidnega, da bi cisterna držala vodo še v suho dobo, od začetka maja do konca novembra. Seveda bo tudi stroškov veliko, več kot smo predvidevali. Pa božja Previdnost je z nami: Kadar smo v stiski, ko že ne vemo, s čim bomo plačali delavce, nam pride denarna pomoč zdaj od ene zdaj od druge strani. Novi vodnjak bo dobavljal vodo ne le za našo hišo, ampak tudi za disperanz in porodnišnico, ki se gradi in bo končana čez nekaj mesecev; stavba je že čisto razpoka-

Misijonarki Frančiškanke Brezmadežne ob Veliki noči. Z leve proti desni so: čepi laiška Branka Kladnik, na drugi strani s. zdravnica Anica Starman, v sredi med njima s hrbtom proti nam s. Claude; stoje: s. Kristina, s. Bernarda Jurkovič in s. Hermina Nemšak.

na in se vsak čas lahko podre.“

Naslednjega dne nam je pa pisala s. HERMINA NEMŠAK, ki se tudi zahvaljuje za poslani dar. Potem pa nadaljuje:

„Kar leto dni je že minulo, odkar me ogreva afriško sonce. A čas tako hitro beži, da imam občutek, da sem prišla šele pred nekaj dnevi. Vsak dan znova spoznavam bogastvo in revo afriškega človeka. Saj sem že malo spoznala delo oznanjevalca evangelija, a vedno znova odkrivam, da ni nič tisti, ki se je in zaliva, ampak Bog, ki rast daje. Zlasti otroci

so kar odprti za božjo besedo, a manjka jim vztrajnosti, kajti od staršev nimajo potrebne opore. Razmeroma lahko je pripraviti za krst mladino od 12 do 16 leta, a težje je v njih hranjevati nadnaravno življenje. 22. marca imamo v župniji birmo, poleg tega imamo tudi precej katehumenov, ki se pripravljajo za krst na Velikonočno soboto.“

Ista misijonarka nam v naslednjem pismu napoveduje obisk koperskega škofa Piriha; o tem objavljamo poročilo s slikami v prednjem delu lista.

Poročila ostalih misijonarjev prihodnjič.

PO MISIJSKEM SVETU

Zbira Franc Sodja CM

V TAJSKI je na delu Marijina legija. Kar v Evropi in Ameriki delajo Jehovine priče, tam delajo legionarji. Hodijo od hiše do hiše, v bolnišnice, v begunska taborišča in oznanjajo katoliško vero. Četudi je Tajska kompaktno budistična, je misijonsko delo dovoljeno. V nekem kraju so legionarji odkrili katoliške družine, ki že dvajset let niso videli duhovnika. Po njihovem posredovanju zdaj občasno prihaja duhovnik, da jim mašuje in deli zakramente.

V BANGLADEŠU, eni najubožnejših držav na svetu, je 92 milijonov prebivalcev. Katoličanov pa je le 170.000. Toda Cerkev hoče biti živa in dejavna. Škofje pozivajo laike, naj se zavzamejo za težka vprašanja, ki tarejo deželo: korupcija, revna predmestja, lakota, razmak med bogatimi in revnimi je vedno večji, ogrožene so človekove pravice, žene so zapostavljene itd.

MATI TEREZIJA rada sprejema prostovoljne delavce. A stavi jim resne pogoje. Nagib ne sme biti nobena avantura, ampak resna pripravljenost pomagati najbednejšim. Vsak si mora sam plačati vožnjo, sam poskrbeti za življenje tam in delati pri njej zastonj. Ti pogoji so že sami tako dobro uravnani, da res skoraj ni mesta za avanturiste.

KOREJA bo leta 1988 center športne pozornosti. V Seulu bodo olimpijske igre. Naslednje leto 1989 pa bodo doživeli še več. To leto bo 44. mednarodni evharistični kongres. Zadnji je bil v Keniji. S tem bo korejska Cerkev doživela spet nov zagon. Saj

je znana kot najbolj živa, ima največ duhovniških poklicev, toliko, da jih vseh sprejeti ne more. Zadnji papežev obisk je apostolsko dejavnost še povečal. Tako smemo upati, da bo tudi evharistični kongres dal novih pobud mladi korejski Cerkvi.

V BURUNDIJU se napetost nadaljuje. Čeprav sta v državi dve tretjini prebivalcev katoliški, je režim ostro naperjen proti dejavnosti Cerkve. Notranji minister je razposlal zaupno pismo, v katerem naroča vsakovrstno oviranje cerkvene dejavnosti. Duhovniki in sestre morajo zapuščati deželo. Zato je Cerkev resnično v skrbeh, ker bo nešteto župnij ostalo brez duhovnika. Tudi domači duhovniki so v nevarnosti. Teh ne izženejo, pač pa zapro ali kako drugače ovirajo v njihovem delu. Otežen je dostop v bolnice, prepovedane so maše v delavnik in podobno. Kmalu bo prišlo tako daleč, da bo v tej najbolj katoliški deželi v Afriki Cerkev najbolj zatirana.

KONFERENCA ISLAMSKIH DRŽAV je postala zapeljiva za mlade afriške države. Znano je, kako je pred leti Idi Amin hotel nasilno uvesti islamsko nadvlado. Zda se podobno javlja v Nigeriji. Predsednik — musliman Ibrahim Badangida si obeta veliko korist od tega, zlasti velikih kreditov od bogatih islamskih držav, ki imajo petrolej. Po pravilu te organizacije morata biti predsednik in zunanji minister muslimana, če naj bo država sprejeta v ICO. Že itak je v Nigeriji polovica prebivalstva muslimanske vere. Kristjani pred-

stavlja le tretjino. Zato je razumljivo, da škofje protestirajo, ker bi s tem bila ogrožena svoboda veroizpovedi, ki je po dosedanji ustavi zadržana.

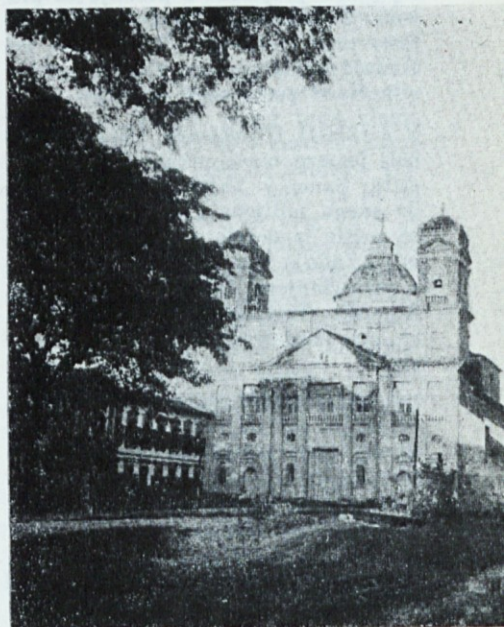
FILM O MATERI TEREZIJJI naj bi bil narejen to leto in prvič predvajan v Kalkuti prihodnje leto. Povod zanj je dal francoski publicist Dominique Lapierre, ki je napisal knjigo „Mesto veselja“. Godi se v kalkutskem predmestju. Mater Terezijo naj bi v filmu igrala Glenda Jackson. Za filmanje je pripravljenih že tri in pol milijona dolarjev. Lapierre pa zahteva, da bi polovico dohodka šlo za Mater Terezijo, kot je šlo tudi polovico dohodka njegove knjige.

V ETIOPIJI si je že leta 1977 novi režim zadal nalogo, uničiti krščanstvo. Katoličani so v veliki manjšini, a prizadeti so tudi ti. Najbolj pa je prizadeta koptska Cerkev, ki je v večini. Po poročilu lista All Africa Press Service, ki izhaja v Nairobiju, je zaradi vere zaprtih kakih 7.000 ljudi, med njimi okoli 200 duhovnikov.

V JUŽNI AFRIKI, o kateri ponovno piše časopisje zaradi rasne diskriminacije, je položaj tak: Južnoafriška unija šteje 31 milijonov ljudi. Od teh je 22,7 milijona črncev, 4,7 milijona belcev, 2,7 milijona mešancev in 870.000 Aziatov. Torej predvsem ta primerjava ponazoruje položaj v črni Afriki, kjer so ravno črni prebivalci domačini. Belci, ki jih je 15,3 procenta, imajo v posesti 80 odstotkov zemlje. Črnci, ki jih je 73 odstotkov, pa le 17. Že samo to zgovorno pove, kdo je pravi gospodar, domačin ali tujec. Samo iz tega je napetost razumljiva. Naloga kristjanov je, da zgrade nekaj most med seboj in vsi skupaj sodelujejo za pravično razdelitev dobrin in obveznosti. V tem pogledu je katoliška Cerkev z vsemi krščanskimi skupinami složna na delu. Izvzeti mo-

ramo le Holandsko reformirano cerkev, ki daje podporo rasni diskriminaciji. Ker tej krščanski skupini pripada tudi vlada, so razvili celo posebno bursko teologijo, ki naj bi ne le opravičevala, ampak zahtevala rasno diskriminacijo v imenu krščanstva. Zato je razumljivo, da je škofovska konferenca katoliške Cerkev s svojo okrožnico morala nastopiti in zavarovati evangelij pred takim maličenjem. Sicer pa so tudi o tem problemu jasno povedale katoliško mnenje vse zadnje papeške socialne okrožnice. Kljub temu sta dve mali skrajni skupini tudi med katoličani. Eni zagovarjajo nasilni upor, drugi pa nekako sožitje s položajem kakršen je. Toda obe skrajnosti sta le manjšini. Večina katoličanov dela složno s škofi. Je pa v Južnoafriški

Ena od cerkev v Goi, kjer je bilo za časa portugalskega kolonializma cvetoče središče krščanstva.

uniji skoraj milijon in pol katoličanov, od teh je 300.000 belcev, ostali so črnci, le 15.000 je Indijcev. Duhovniki pa so v večini še vedno tuji misijonarji, le dvajset odstotkov je domačinov.

V ČRNI AFRIKI opravijo žene tri četrtine vsega kmečkega dela. Izobraženih žena, ki bi bile svetovalke v vladah posameznih držav, pa je vsega le 3.4 odstotka. Tako delo pada na ramena žená, vodstvo pa je damo v roke mož.

Lani je bil od 9. do 12. julija v Kulturnem domu sv. Virgila v Salzburgu MISIJSKI SIMPOZIJ. Tema mednarodnega študijskega simpozija je bila: slaviti vero. Največ govora je bilo o uporabi domačih kultur pri liturgiji. Posebej je bil govor o Afriki, Indiji in iz Južne Amerike je bilo posebej predstavljeno delo v Braziliji, posebej med Indijanci. Ves simpozij je bil prepleten s pesmijo in plesom. Težišče tega simpozija je bilo prav tako kot prej v St. Gabriel pri Dunaju: kako naj se Cerkev vrašča v kulturo posameznih narodov.

V JUŽNIH DEŽELAH AZIJE vedno bolj uspeva obrt: prostitucija za turiste. Samo v Tajski štejejo od pol do enega milijona deklet in žena, ki so prišle iz dežele v mesta v ta namen. Zadnja leta cvete trgovina tudi s prevažanjem deklet v Evropo ali Ameriko. Turisti lahko dobe prospekte pri podjetjih, ki pospešujejo to obrt.

ODSTOTEK ŠOLSKIH OTROK se je v zadnjih desetih letih dvignil. Dočim je leta 1975 obiskovalo osnovno šolo 76 odstotkov dečkov in 64 odstotkov deklic, je odstotek leta 1985 znesel pri dečkih 82 odstotka in pri deklicah 71. Srednje šole je obiskovalo 1975 53 odstotkov fantov in 45 odstotkov deklet, a leta 1985 57 odstotkov fan-

tov in 50 odstotkov deklet. Na univerzi je razlika manjša: fantje so od 19 odstotkov leta 1975 dosegli leta 1985 21 odstotkov in dekleta leta 1975 13 odstotkov, leta 1985 pa 16 odstotkov. Porast je očitno v tretjem svetu ali misijskih deželah. Vendar je razlika med moškimi in ženskimi spojem še vedno velika. Posebno čemislmo na najbolj osnovno izobrazbo.

SLUŽABNICE SVETEGA DUHA je misijonska redovna družba, ki jo je ustanovil blaženi Arnold Janssen, ki je tudi ustanovitelj Družbe božje Besede, ali po prvi hiši štajlovci imenovane. Sester je zdaj okoli 4.000 in delujejo v 35 različnih državah. V misijskih deželah imajo že veliko članic iz vrst domačink.

ZAVOD NYEGEZI ob jezeru Viktorija (blizu Mwanze) je pred petindvajsetimi leti ustanovil škof dr. Blomjous s pomočjo svojih sobratov iz Družbe belih očetov. To je izobraževalno središče, kjer naj bi nadarjeni Afrikanci dobili zadostno izobrazbo, da morejo sami voditi družbenopolitične in gospodarske naloge v svojih deželah. Danes že več sto Afrikancev deluje v petnajstih vzhodnoafriških državah. Učiteljstvo ali profesorski zbor je mednarodno. Pokroviteljstvo nad tem inštitutom je prevzela tanzanijska škofovska konferenca.

V SIAMU je narodna vera budizem. Njen pokrovitelj je sam siamski kralj. Znani so številni budistični samostani, ki jih je na tisoče. Posebno siamski budisti so strpni, pripravljeni za pogovor. Seveda pa je kak resen dialog v tem smislu, da bi spoznali ali priznali vrednoto in resničnost krščanstva, vsaj do zdaj nemogoče. Delo misijonarjev je zato dolgoročno. Sprejete pa so s simpatijo posebno šole in vzgojni zavodi. Slovenci poznamo Tajsko predvsem po naših slovenskih uršulinkah. Med njimi je bila

najstarejša M. Ksaverija Pirc, prišla s prvimi sestrami v Siam že leta 1924. Trenutno je le 40 uršulink v Siamu, od teh je polovica domačink. A njihovo delo je sprejeto kot zelo plemenito tudi od vlade in budistov samih.

ZDRUŽENJE VZHODNOAFRIŠKIH ŠKOFOVSKIH KONFERENC je že lani praznovalo svoj srebrni jubilej. V ta forum spadajo vse škofije Etiopije, Sudana, Tanzanije, Ugande, Zambije in Malavije. Obsega praktično skoraj sto škofij in nad 14 milijonov vernikov. Svoje plenarno zasedanje imajo vsaka tri leta. Na zadnjem lanskem zasedanju, ki je razpravljalo o afriški družini, so se zborovanja udeležili tudi laiki.

V **NIGERIJU**, kjer so nastale napetosti zaradi agresivnih muslimanov, je po statistiki kristjanov nad polovica prebivalstva (51 odstotka). Muslimanov je 45 odstotkov in animistov samo še 4 odstotki. Država te statistike ne prizna in iz propagandnih razlogov trdi, da je muslimanov 50 odstotkov in kristjanov le 35 odstotkov.

NA **JUŽNI KOREJI** je 41 milijonov prebivalcev. Država je v nenehni pripravljenosti na vdor iz severne, komunistične Koreje. Kar 60 odstotkov vojske ima zbrane na meji med Severno in Južno Korejo. Zato je tudi oblast bolj militaristična in tudi v notranjem življenju absolutistična. Kristjanov je precej. Bolj značilno je, da so močni, ker so zavzeti za bolj demokratsko življenje, zlasti pa homogejo zaščititi ljudi, ki so revni ali trpe nezaslužene krivice. Žal, je od osmih milijonov, ki se štejejo za kristjane, veliko protestantskih sekt. Že zdaj jih je čez petdeset. Mnoge se še cepijo ali ustvarjajo nove, med katerimi je trenutno svetovno najbolj znana Moonova, ki pa so jo na svetlu protestantskih cerkva razglasili,

da ni krščanska. In takih novih sekt, ki so zmes starih verstev in krščanskih sestavin, je vedno več. Versko je namreč Koreja v zmedi. Budizem je zamenjal konfuceizem že pred dvesto leti. Pod japonsko zasedbo se je ponujal šintoizem. Iz vsega je nastala končno zmeda, v kateri ima najbolj jasno in tudi socialno najbolj zavzeto stališče katoliška Cerkev. Je pa katoličanov le en milijon in pol. Toda ta Cerkev je živa, ne le v sebi poglobljajoča, ampak morda od vseh krajevnih cerkvá na misijonskem področju najbolj misijonarsko razpoložena. Zato bi res lahko ponovili mnenje mnogih, da je trenutno južnokorejski misijon najbolj cvetoč.

V **OBSEŽNEM SUDANU** niso samo velike razdalje, ni samo deljen posebno na dva čisto različna dela: na severu muslimani, na jugu animisti. Cerkev se bori za obstoj na mnogih področjih. Vedno znova ima borbo z muslimanskim nasiljem. Na jugu vlada velika revščina. Tuji misijonarji so potrebni, a zelo težko prenašajo klimo, saj je v senci pogosto 40 stopinj C in še več, poleg tega vlaga. Domači duhovniki so v zastrašujočem upadu. Vsak je izšel iz svojega klana. In sorodniki si le žele, da bi bil zlata jama za vse. Še leta 1979 je bilo 630 domačih duhovnikov, lani jih bilo le še 339. Razlog ni vprašanje celibata, ampak vprašanje revščine. V svoji duhovniški službi preživljajo komaj sami sebe. Kako naj bi pomagali družini, svojemu klanu? Iz tega razloga iščejo druge službe, da bi več zaslužili. Tudi v tem se razodeva nespomagavnost in neka neodgovornost nas katoličanov. Ko podpiramo vzgojo domačega klera, bi bilo zdaj vprašanje: ali v takih krajih ne bi morali podpirati že posvečenih duhovnikov, da ne bi iz gmotnih razlogov zapuščali svoje službe.

ŽALOSTNA TRGOVINA iz Azije v Evropo in Ameriko. Ni samo trgovina z odraslimi dekleti. Najbolj pretresljivo je, da so postali žrtve „seks-turizma“ otroci. Po poročilu Združenih narodov trgovanje z otroki za prostitucijo presega vse dosedanje meje. Največje povpraševanje je po deklicah in dečkih od desetega do štirinajstega leta. V dveh velikih azijskih mestih Bangkok in Hongkong prodajajo trgovcem prostitucije še otroke. In te sirote postanejo za vedno sužnje človekove pohote. Po poročilu S.O.S.-Enfants je samo v Parizu pet tisoč dečkov in tri tisoč deklic pod osemnajstim letom starosti, ki so na voljo osebnim užitkom in filmski pornografiji. Zaslужek teh trgovcev dosega visoke milijone dolarjev.

JEZUITSKI GENERAL P. KOLVENBACH je 7. maja 1985 ustanovil „Delegacijo za Kitajsko“ z nalogo, da usklaja vse pobude, ki se nanašajo na celinsko Kitajsko, da po vseh možnostih, ki se nudijo, služijo katoliški Cerkvi na Kitajskem, podpirajo napore za modernizacijo Kitajske, opozarjajo vso Družbo Jezusovo na pomembnost tega apostolata. V Hongkongu že nekaj let deluje skupina štirih jezuitov, ki naj odkriva področja, kjer bi Cerkev lahko učinkovito pomagala današnji Kitajski na znanstveno-kulturni ravni in s srečanji in konferencami o sodobni Kitajski. V ta namen služijo publikacije kot so „Analiza novic s Kitajske“ in „Wixinski poročevalec“. Očividno družbe, ki so imele nekdaj misijone na Kitajskem, spet obračajo oči v deželo, ki so jo tuji misijonarji morali zapustiti. Dokaz, da Cerkev razbira znamenja časa. Na ta znamenja je opozoril že 1982 Janez Pavel II. ob spominski slovesnosti na 400-letnico prihoda Riccija na Kitajsko. Izrazil

je upanje, „da bo morda Družba Jezusova, navdahnjena in opomnjena ob zgledu svojega slavnega sina in pod vodstvom skrivnostnega delovanja Svetega Duha, v naših dneh zopet lahko pristno prispevala h kulturi življenja in evangelizaciji ljudi na Kitajskem“. Mislim, da je s tem izražena želja vsem redovnim družbam, ki so bile udeležene pri kitajskem misijonu, naj bodo pripravljene na dan in uro.

KATOLIŠKE ZDRAVSTVENE USTANOVE so po vseh kontinentih. Že samo katoliški bolnišnice je 4880, kar pomeni 39 odstotkov vseh bolnišnic na svetu. Vseh zdravstvenih ustanov, ki so last redovnih družb ali škofij, je 12.450. Seveda so številne ustanove v misijonskih deželah. V Afriki jih je 1877, v Aziji 2335, v Oceaniji 327. Največ jih je v Evropi: 5201. V Južni Ameriki je vseh zdravstvenih ustanov 1286, v Severni Ameriki 1364 in v Srednji Ameriki 60. Za ostarele vodijo cerkvene ustanove 2504 domov. Ambulant in lekarn je 2060, nato 1706 domov za oddih in 314 rehabilitacijskih centrov. Visoke številke, ki pa še vedno ne povedo tega, kar se zlasti v misijonih dogaja skoraj na vsaki misijonski postaji. To je dokaz, kako tudi danes Cerkev izpolnjuje, kar je Kristus apostolom naročil: bolnike ozdravljajte.

NA KITAJSKEM SO TUDI MUSLIMANI dobili večjo svobodo. Statistike, koliko je v celinski Kitajski muslimanov, se razhajajo. Ena trdi, da jih je 14 milijonov. Ta izvira iz Kitajske same. Druga, ki jo ocenjujejo izven Kitajske, pa postavlja celo številko 60 milijonov. Kakor vse druge molitnice ali templji in cerkve, so bile tudi mošeje zaprte, uporabljene v druge namene ali celo razrušene. Zdaj je baje odprtih za muslimansko božjo službo kar 20.000 mošej.

MISIJONSKI DAROVI

V SKLAD KM ZA VSE

Argentina, v avstralih: Tone Dejak, za gobavce, 10; družina Troha, 10; Markovič Jože, 30; Jože Petkovšek, 20; Lado Petkovšek, 50; Urška Bevk, 5; Ivan Klemenčič, 5; prodaja Zaletelovih velikonočnih razglednic, 45.

Avstralija, v avstr. dolarjih: F. Mukavec, 50; Marija Radin, za najpotrebnejše, 200.

Z.D.A.: Anka Šega, Chicago, 50 dolarjev.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za Ivana štanta CM na Madagaskarju: Lojze Macarol, 20 avstralov; Ivana Kušar, za Madagaskar, 40 avstralov; za cerkev sv. Jožefa v Vangaindranu: Opekovi, 100, Jelenčevi, 50, Makovčevi, 50, Marinovi, 20 avstralov. — Za p. Lovra Tomažina, družina Pavleta Malovrha, 15 avstralov; Pavel Pleško, 25 USA dolarjev.

ZA MISIJONE

N. N., Hurlingham, 20 USA; Rajko Urbančič, v zahvalo, 10 avstralov; Ivanka Kušar, za DŠV, 20 avstralov.

V TISKOVNI SKLAD KM

Šonc Alojzij, 10 avstr.; Jože Vombergar, 20 avstralov.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG PLAČAJ!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Bs. As.

Naročnina v letu 1987 in vse za nazaj: 20 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah (v Kanadi 30 kanads. dolarjev). Letalsko 10 dolarjev več! V Argentini 20 avstralov

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo 4029, 1826 Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Bircmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada MIN 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 4419 — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: rev. Ivan Jan C.M., 611 Manning Ave., Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3Y7; Za Montreal in Quebec: rev. Letonja C.M., 3470 Boul. Saint-Joseph, Montreal, Que. H1X 1W6.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario, 7, 34170 Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, 34133 Trst, Via Risorta 3.

Francija: s. Rozalija Šmalc, Rue du Bac 140, Paris 75340, Cedex 07.

Avstrija: B. B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt A-9020.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford, Gran Britaņa.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Slovenska uršulinka Franciška Novak skupaj s predstojnico domačih siamskih sester na Tajskem.

Director responsable, Lenček Ladislav
Registro de Prop. Int. N° 231147
Domicilio legal, El Cabezuelo 4029,
1826 Remedios de Escalada (B)

Correo
Argentino
Buc. Lanús (B)

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612